

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Вересень

8

September
1957

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
Америци \$3.00

Річна передплата в Канаді . \$3.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1¼ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодинокое число 35 центів

Зміст:

Шукаємо молодого таланту

Г. Чернобицька: *

Л. Бурачинська: Нові дороги Азії

Н. Дорошенко: Зразковий приклад

С. Шрамченко: На Каспійському морі
Яка Ваша думка?

А. Добрянська: У клубі студенток

О. Лятуринська: Вишивана сорочка

С. Нагірна: Український Музичний
Садок

Альбом Відділу

К. Гардецька: Ще одна жіноча постать
Конгрес СФУЖО

Для Енциклопедії Українознавства

Л. Б.: Спеціалістка домашнього
господарства

З господарських показів

Як водиться?

Квашення і маринати

Вишивана скатерть

Н. Наркевич: Двоє друзів

П. Кізко: Пригода в лісі

Л. Р. Л.: Чому у слона такий довгий
ніс?

Вісті з Централі

При громадській роботі

Д. Ярославська: Її Нью Йорк

Our Campaigne

Two Presidents of the International
Women's Council

На обгортці:

Дараби на Гуцульщині

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —

це **ПЕРЕДПЛАТА**

„НАШОГО ЖИТТЯ“!

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
In England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanuk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerka.

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ КНЯГИНИ ОЛЬГИ

придбайте книжку

о. д-ра І. Нагаєвського

Рівноапостольна

Свята Ольга

Історичний нарис

Вийшов накладом Союзу

Українок Америки

Ціна \$1 разом з пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

На цілі СУА

Сиракузи, Н. Й.

Збіркова листа на „писанку“,
що нею займались пп. О. Бачин-
ська, О. Бунецька і С. Комар-
ницька, дала такий вислід:

По 3 дол. пп. д-р Є. Ержівська,
Галина Тір і інж. І. Гапій. По 2 дол.
о. В. Середович, О. Бунецька, О.
Бачинська, С. Комарницька, О.
Хомишак, З. Логуш, Т. Павлів, Д.
Логуш, І. Слонський, С. Франціян,
д-р Подюк, С. Кравс, М. Кузьма,
А. Курилко, І. Рубич, В. Гогуш,
по 1 дол. А. Вовк, М. Манкович,
Г. Мойсей, І. Шевчук, І. Кісак, М.
Величко, З. Фрайдінгер. Разом 48
дол.

Дітройт, Миш.

Збіркова листа ч. 3 на буквар
проф. Вагилевича, що нею займа-
лась п-ні Т. Стельмах, дала такий
вислід:

П. Осип Попільницький 5 дол.,
п-ні Т. Стельмах 4 дол., даліше
по 2 дол. пп. І. Захарків, Н. Макух,
В. Целюх, З. Стельмах, О. Савчук,
Л. Галяженко, І. Бойко, О. Ткачук,
К. Антоняк, І. Решетилевич, В.
Чикаловський, по 1.25 дол. пп. Ю.
Чайковська, І. Василюк, Р. Сти-
словська. Разом 34.75 дол.

Маямі, Фла.

Збіркова листа 17 Відділу на
Фонд 500 виказує такі пожертви:
17 Відділ ім. Олени Теліги 9.30
дол., по 2 дол. пп. О. Подубин-
ська і М. Венгльовська, по 1 дол.
пп. М. Біляк, Ф. Зиблікевич, Є.
Бойчук, Є. Остапюк, М. Грабар,
К. Івашко, Т. Кузик, А. Крецька,
М. Загоруйко, К. Костащук, М.
Ждан, М. Богатюк, А. Рій, Андрик,
Дрозд, по 70 ц. п. Дубик, по 50 ц.
Л. Смаль і Л. Візняк. Разом 30 дол.

ДО ЧЛЕНОК СУА, ПЕРЕДПЛАТ- НИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Повідомляємо, що внаслідок
збільшення коштів журналу Екзе-
кутива була примушена піднести
передплату для членок до висоти
3 дол. Ухвала діє для 1957 р., отже
від 1. січня 1957 уже кожна членка
повинна влатити 3 дол. як перед-
плату „Нашого Життя“.

Шукаємо молодого таланту

Модерне суспільство любить в конкурсах і відзначеннях. Хто є найбільш популярною людиною у світі? А хто приніс найбільші заслуги для збереження світового миру? А хто веде перед у такому чи іншому спорті?

Це найбільш голосні відзначення, що їх вислід лунає по всьому світі. Але є багато менш відомих, хоч і неменш цікавих. У багатьох країнах відзначають щороку у травні найвизначнішу матір. Деякі великі міста відзначають щороку жінку, що для даного міста найбільше зробила.

Конкурси в Америці стали вже буденщиною; найпопулярніші між ними конкурси краси, що рідко виражають принципи високої, класичної естетики, зате часто являються звичайним, дешевим, бизнесовим підприємством. Наш конкурс має бути побудований на іншій засаді, ніж зовнішня краса, хоча ми аж ніяк не заперечуємо високої духової вартості естетичного. Ми хочемо зважити, хто з нашого молодого, ідейного жіноцтва через свою працю і свої студії дійшов до вершин, це є конкретно можливих вершин у нашому житті, до дійсних осягів в якійсь ділянці життя: у професійній праці, у мистецтві чи в громадській площині.

З приємністю констатуємо факт, що більшість нашої молоді, яка вчиться в середніх і високих американських школах, має гарні у-

спіхи і вирізняється з-поміж американської молоді пильністю і здібностями. Як пояснимо це явище? Чи доводиться нам дуже захоплюватись своїм молодим поколінням з цієї причини? Для цього треба вглянути в суть справи. В Америці є багато груп різного національного походження: італійці, французи, німці ітд. Кожна з цих націй має свою державу в Європі; за кожного є кому заступитись у широкому світі. А ми самі. У нас ворожа національному духові влада наставлена ворогом. І в нас на еміграції свідомо, чи підсвідомо жевріє глибоке, задушевне бажання сказати слово правди про нас, і батьків наших, і край наш. У цьому виражене наше прагнення — визволити нашу Батьківщину. Звідсіля в більшості нашої молоді оця нераз і неусвідомлена запопадливість у праці, звідсіля й успіхи.

До того ж ще одна даність. Це вже властивості українського етосу, не нами створені. Це та обдарованість нашого народу, поселеного на соняшних, життєдайних просторах надчорноморського чорнозему, де буйно розвивається життя, природа, де родиться мисль і виспіває найкращі почування душа. Це Богом дане. І згадуються слова евангельські про те, що кому більше дано, від того більше „взмищється“... В цьому ж заключається і відповідь на наше питання: не перецінюймо наших

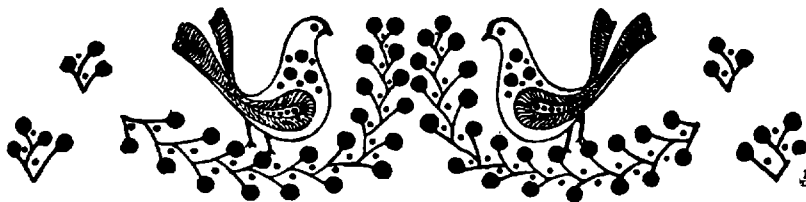
успіхів, ставмо великі домагання в інтелектуальному і моральному аспекті до себе, намагаймося досягти все вищі щаблі у наших стремліннях, не задовольняймося малим, бо нам — українцям це не лицює.

Ось це ті засади, що зродили в нас думку про потребу відзначення нашого жіноцтва, відзначення що стимулювало б похід нашої молоді на вершини.

Отже шукаємо молодого таланту! Це значить — молодій жінці до 30 років, що зуміла вже виявити себе. Вона могла блискуче закінчити університетські студії зі ступенем магістра і подає надії на дальшу наукову чи професійну кар'єру. Або вона могла здобути позицію у якомусь званні завдяки особистим своїм здібностям. Або й молода мистецька сила, що проявила себе в якійсь мистецькій галузі. Або й одиниця, що зуміла вже увійти в громадське життя.

Відзначення найкращого молодого таланту в 1957 р. проголошує редакція „Нашого Життя“. Кандидаток висунуть читачки „Нашого Життя“, подаючи імя і прізвище молодій талановитій силі і її життєпис. Закликаємо до того всіх, що радіють успіхами нашої молоді. Та хотіли б познайомити ширший загал із її осягами.

Відзначення признасть спеціальне „Нашим Життям“ вибране журі, та проголосить його у січневому числі 1958 р.

* *

Як ластівки повиснуть на дротах намистом,
Вже на шляху кудись, у синю далечинь,
Вам тягарем скорбот ще дужче серце стисне,
Не даючи забуть, заснуть і відпочить.

Встає ізнов ясніш ота трагічна осінь:
Прощались з Вами ми, стурбовані, сумні...
В думках все те ж: „Пішли... Не повернулись досі...
Дай, Боже, захист їм, дітям, на чужині!

Які вони тепер? Чи дужі і зміцнілі?
Чи мають досить сил до боротьби в житті?
І де вони в цей час? Далекі... рідні... милі...
Чи може саме там, де линуть птахи ці?..

Де тільки нас нема?! Розкидані повсюди.
Де линуть ластівки, є наші, навіть, там.
Працюєм і вчимось, щоб вибитись у люди,
А поворот до Вас — усе одна мета.

Час прийде. Не тужіть. Не лийте сліз щоденно,
Нехай не гнітить Вас тривога, жаль і сум.
Лиш ранку кожного шепчуть благословення,
Нам вітер, чи пташки, чи хмари принесуть.

Г. Чорнобицька

На актуальні теми

ДО ДИСКУСІЇ НА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТЕМИ

Остання Конвенція та Окружні Зізди СУА видвигнули багато організаційних проблем. Які повинні бути напрямні нашої організації? Чи потрібно вже зміни статуту? На що треба покласти головний натиск? Чому не маємо молоді у наших рядах?

Гол. Управа свідомо пекучости цих проблем. Одним із засобів до їх наświetлення — це дискусія на сторінках „Нашого Життя“. І тому доручила редакції цю дискусію перевести.

Невеликим закликком у ч. 5, 1956 дискусія розпочалась. Взяли в ній участь давні, досвідчені діячки, забрали голос також молоді членки. Виявлено багато цінних думок і побажань. Дописи все ще напливають і коли б не обмежене місце у журналі, можна б її ще ширше розгорнути. Та дискусія розгорнулася настільки, що вже можна її розглянути й потягнути свої висновки.

Перш усього треба радіти самим фактом зацікавлення організаційними проблемами. Видно, що жіноцтво, згуртоване в СУА, тісно

зв'язане зі своєю організацією. Провідних жінок заставляє той чи інший факт і вони шукають розв'язки для нього. А організація, що шукає нових доріг, росте і розвивається.

Незабаром відбудуться Окружні Зізди в більших наших осередках. Головною темою їх будуть організаційні справи, що дозволять перевірити наші висновки перед ширшим кругом членства. Наша дискусія дала поштовх для цього і тому своє завдання сповнила.

Але вона виявила також певен недолік. В одному з дописів, що полемізував із попереднім, показала нотка не-толеранції, а то й ворожости до другої сторони. Показалось, що дискутантка не зрозуміла, що найважливішим завданням дискусії — наświetлити проблему й обґрунтувати становище, а не кидати обвинувачення. Закиди чи підозріння вносять момент образи, а це вже стає на перешкоді до успіху, що його стараємось у дискусії досягнути.

І ще одне. В Союзі Українок Америки статуттом застережена засада понадпартійности його про-

воду і членства. Інтереси української спільноти в ЗДА видвигнули також konieczність співжиття і співдії різних віроісповідних груп у СУА. До тепер вдалося це перевести в життя, створивши на терені нашої організації атмосферу взаємного зрозуміння. Впродовж довгих літ не було зприводу того ні одного непорозуміння чи конфлікту. Ми горді на те, що наше жіноцтво виявило таку громадську зрілість.

А прояви не-толеранції можуть заколотити цю атмосферу. На те вказала також одна з дискутанток, що відчула живо цю загрозу. І хоч ми певні, що більшість здорово думуючого членства так відчуває, проте пригадуємо ще раз цю засаду, що дозволила нам розвинути у велику організацію.

У теперішньому часі, коли на рідних землях громадське життя не може вільно розвиватись, а вогор старяється всіма силами послабити нашу еміграцію, ще більше повинні ми плекати духа єдности й порозуміння. Бо тільки в такій атмосфері зможемо виконати завдання, для якого ми об'єднались. **Головна Управа СУА**

Нові дороги Азії

Два роки тому дві українські жінки — інж. Надія Шехович і Олена Процюк — зустрілись на конгресі МЖСоюзу з азійським світом. На конгрес у Коломбо прибув тоді квіт азійського жіноцтва. Це була перша міжнародна зустріч на азійському терені і тому особливо уважно до неї готувались. Тим цінніше для нас, що й українські делегатки могли у цьому взяти участь.

Азійське жіноцтво! Їх гладкі чорні зачіски і кольорове народне вбрання загально відоме. Але їх проблематика? Вперше виступили їх труднощі — звичаєві пересуди, перенаселення, анальфабетизм. А рівночасно — право голосування й місце у парламенті. Цей вахляр кличів вмістив на одному конгресі весь шлях жіночого руху.

Приспіненим шляхом проходити все в Азії. Наші делегатки відчували в розмовах — те шукання. Що вибрати їм? Чи тверді, досконалі форми заходу чи приманчиві кличі, що лунають зі сходу? Перше імпонує, але не притягає. А друге манить своїм розмахом, хоч і мало ще відоме.

Крізь наради конгресу проходив змаг. Передові діячки західного світу узброїлись у терпеливість і завзяття. Їх великий досвід і вироблення — це були поважні атути, щоб здобути душу азійської жінки. Але наші делегатки знайшли простіший шлях. Щирістю й безпосередністю вони зєднали собі приятельок, а черпаючи з болючого досвіду українського жіноцтва вони розказували й о-свідомлювали. Перша зустріч українок на азійському терені залишила свій слід.

А тут знову пролинув через українську пресу звіт про азійські країни та їх життя. Слава Стецько увійшла у склад делегації АБН на зїзд Антикомуністичної Ліги Азійських Народів у Сайгоні. Знов українська жінка зіткнулась із азійським світом і поділилась своїми враженнями із українським читачем. Крізь її призму побачили ми краєвид Азії та відчували чар її старої культури.

Азія! Це слово вміщує у собі

так багато! Воно потрясло нас у минулому, але хвилює нас і тепер. Що діється на цьому величезному континенті? Які переміни проходять у цьому світі на наших очах?

Найгостріше відчувалося це на зїзді АПАКЛ-у (Антикомуністичної Ліги Народів Азії). Його переведено у В'єтнам, країні, що перейшла недавно тому потрясення громадянської війни. На цьому ґрунті особливо гостро відчувуються гасла протикомуністичної боротьби. Не тільки делегати зїзду, що прибули з різних країн південної Азії. Але місцеве населення, що перенесло на своїй спині весь тягар війни — живо вітало зїзд. А „ветнамські дівчата“, що їх описує Слава Стецько, служили йому з усім своїм молодечим запалом.

Слава Стецько подає силуетки делегатів і нариси промов. Перед нами виростають постаті, що йдуть сміливо своїм шляхом і бачуть виразно свою мету. Але найбільше цікавила усіх делегатка Туреччини Назлі Тлябар, що палко доказувала потребу протикомуністичної дії турків.

І в інших делегаціях взяли участь жінки. Прибули з Філіпін, Гонг-Конгу, Сінгапуру. Промовляли й дискутували, виконуючи повідну й допоміжну роботу. А потім — подорож Слави Стецько завершилась відвідинами Формози, де вона зложила привіт найбільш відомій протикомуністичній діячці Азії — дружині Чян Кай Шека.

Звіт Слави Стецько відкрив нам нову частину Азії — оту, що вже не хитається. Вона не така незначна, як здавалось би. Блистять світлимими іменами передових діячів, але мобілізує й сотні й тисячі „безіменних“. Оті „ветнамські дівчата“, що так скромно й беззвучно допомагали делегатам — це запорука дальшого розвитку. Бо з тих „метеликів“ напевне виростуть згодом громадянки-патріотки своєї країни. А їхні діти вже простуватимуть твердо своїм шляхом.

Недавно тому Слава Стецько складала у Мюнхені звіт про життя зі своєї подорожі. Громадські дія-

чі, політики й журналісти прийшли послухати її. Кожен витягнув висновок із її слів, звязуючи його з тими чи іншими сподіваннями на азійський континент.

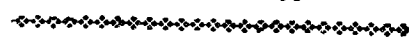
Нам він теж насувається. Нелегко було в Коломбо впровадити Україну, як рівнорядний чинник на міжнародній терен. Не тільки проблема нашого статусу, не тільки факт, що в міжнародних жіночих організаціях немає жіноцтва з-поза залізної застони. Але й пересуд, що його залишили там для нас наші ближчі й дальші сусіди.

Із звіту Слави Стецько це видно ще виразніше. Дарма, що конгрес АПАКЛ-у мав за мету протикомуністичну боротьбу. Здавалось, що цей клич не лишиться для міжнаціональних порохунків. А всеж вони виринули там, де найменш можна було цього сподіватись. І потрясли нашими з таким трудом навязаними звязками.

Із цього висновок — треба про це пам'ятати. Немає місця на світі, що не вимагало б нашої приязности. Всюди треба проломлювати перегороду несвідомости, що її створили історичні умовини. Треба діяти, плекати звязки, домагатись. Тільки живим ділом і розмахом можна проломити рямці, в яких закостеніла політична думка світу. Це завдання взяли ми на себе, коли ішли в нашу мандрівку. І вже починаємо виконувати його в різних площинах, під різними кличами.

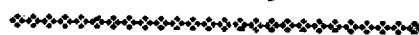
Дарма, що висліду ми зараз не побачимо. Та кожен наш крок, кожна зустріч і розмова прокладає шлях для дальшого контакту. І від нас залежить, як зуміємо це використати, щоб засвідчити своє право на життя.

Л. Бурчинська

Вже вийшло з друку:
Грина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.
замовляти в Централі СУА.

Зразковий приклад

(У 100-літні роковини народин Софії Русової)

Про родину Русових я чула багато від мого чоловіка Дмитра Івановича, що відносився до неї з великою пошаною. Він пізнав їх за своїх студентських літ у Петербурзі. Пізніш і я познайомилась із Софією Федорівною в Києві та нераз зустрічалась із нею в різних місцях, де сходились кияни. Її постать належала тоді до чільних громадян, а її громадська діяльність була всім відома. Але не про громадсько-політичну діяльність Софії Русової хочеться згадати. Про це багато писали й пишуть. Мені хочеться звернути увагу на її родину і виховання її дітей.

Родина Ліндфорсів, де народилась Софія Федорівна, походить із тих шведів, що залишились на Україні після програної битви під Полтавою. Теж і чоловік її, Олександр Русов, з походження не був українець. Але стихія нашого Відродження пірвала за собою цю молоду пару ентузіастів. Вони полюбили Україну і наш народ. І коли Олександр Русов віддав Україні своє знання, свій великий розум, тоді Софія Федорівна віддала їй своє серце і свою кров. Бо вона виховала дітей в патріотичному дусі і впоїла так міцно любов до України, що й слідує покоління натхнулось нею до творчої праці.

Бо й справді — скільки дала нам родина Русових? Старший син Русових Михайло помер на початку блискучої наукової кар'єри. Зате син Юрій — відомий учений і громадський діяч, тепер є професором університету в Монреалі. Він одружений із внучкою нашого відомого вченого Володимира Антоновича Наталею Геркен-Русовою. Вона — малярка і знавець мистецтва. Дочка Русових Любов покінчила консерваторію в Москві (фортеп'яні і спів) і медичний факультет у Монпелліє. Памятаю її виступи в Києві, де вона чарувала публіку своїм чудовим співом. Співала переважно композиції М. Лисенка.

А третє покоління? Син Юрка

Русова Романчик з першими повернувся до Києва, коли наша молодь пробралась туди, щоб „злитись знову із своїм народом“. Молодий організм не витримав труднощів цього походу і юнак передчасно згас, не виявивши своїх сил. Та цим своїм кроком засвідчив знову любов до рідної землі, що їх впоїла своїм внукам Софія Федорівна. Бачили ми її теж у внучки — Ніни. Сама молода мати, з немовлятем на руках, вона прибула до Золотоверхого. Не лякаючись труднощів дороги, вона хотіла дітнутись землі, що натхнула її предків. Оця Ніна, дочка Любов Олександрівни, по фаху здібний агроном, виїшла заміж за талановитого мистця Михайла Михалевича, внука відомого українського діяча й лікаря Михалевича. Вони мають уже дітей, яких виховують українцями.

А друга внучка Оля? Це та тендітна дівчинка, що темної, холодної ночі переходила з бабою Збруч, втікаючи від большевицького наїздника. Виростаючи під любовною опікою Софії Федорівни, вона виросла в гарну дівчину, що виїшла пізніш заміж за сотника Базилевського. Про його передчасну смерть ми недавно тому прочитали в газетах.

Оце ж і є зразковий приклад. Багато українських родин на еміграції стоїть перед таким самим завданням. Діти ходять до чужої школи і перебувають у чужому оточенні. Але вдома повинна лунати українська мова та розгортатись ідеали, дорогі українській людині. Бо дітей виховує в першій мірі родина. Її традиції, її ідеали присквічують молодому поколінню.

Пригадую собі часи, коли моє покоління виростало й формувало свій світогляд. Ми ж учились у російських школах і перебували під впливом чужої культури. Але стихія українського Відродження діяла на молоді душі. Це було своє, рідне і близьке, дарма, що не мало офіційного признання. І з того змагання виросло стільки вчених, письменників, композиторів і

малярів! Бо в кожного в душі відбилась українська традиція, що зберігалась у родині. Це велика сила!

У ці трагічні для України часи, коли ворог-окупант з корінням вириває наших людей із рідної землі та нищить і викривлює українські таланти, то для України, як там, так і тут, на еміграції, цінна кожна українська родина, кожна українська одиниця. Бо з неї може вирости колись скарб, що стане у пригоді, а то й виручить у важку хвилину.

Оці мої скромні й коротенькі рядки в соту річницю народин Софії Русової нехай стануть зеленою тілочкою на її могилу за зразковий приклад, що вона поставила нашим матерям на чужині.

Наталія Дорошенко

Наш коментар

На семінарі громадської праці жінки, що його перевели можливо-владці ССРСР у вересні м. р. (гл. ч. 10, „Н. Ж.“) відчитано між іншими також доповідь „Економічні права жінки в ССРСР“. Участь жінки в господарській системі ССРСР змальована там дуже цікаво. Заграничним делегаткам, що прибули, заробітковий шлях жінки представлено дуже привабливо.

Прочитавши виїнятки з доповіді, що були поміщені в журналі „Міжнародні Жіночі Вісті“, управа СФУЖО рішила зайняти становище до того. Запросивши до співпраці нашу економістку Олену Трофимовську — за її даними зладила коментар до доповіді. Опертий виключно на советських джерелах збиває цифрами й даними кожне твердження доповіді, а також дає пояснення до деяких мало зрозумілих явищ, як праці жінки у чоловічому званні.

Коментар розіслано визначним діячкам Заходу й делегаткам, що брали участь у семінарі.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ 1957

На Каспійському Морі

У 1903 р. я був учнем першої класи реальної гімназії в Баку, де тоді жила наша родина. Одного осіннього дня батько сказав мені, що сьогодні увечорі забере мене в подорож. Його приятель, багатий купець — перс, що жив у перській пристані Ензелі на Каспійському морі, запросив його на якесь родинне свято. Син купця був моїм колегою в гімназії і я страшенно здравів з цієї нагоди. З раннього дитинства я все мріяв про службу у флоті, а тут ця подорож мала відбутись пароплавом та ще й у чужу країну.

Морська подорож не була для мене новиною. Щороку на літні вакації ми їздили до нашого родинного маєтку на Глухівщині, а що будова залізниці Баку — Ростов ще не була тоді закінчена, то ми користувались пароплавом, щоб доїхати до залізничної стації. Отже Каспійське море я вже знав. Через те, що воно з берегів, особливо на півночі відкрите, бурі і шторми на ньому бувають дуже сильні. Воно колише кораблі не так, як по інших морях, де вітер дме звичайно в одному напрямку і кладе корабель або на борт, або колише його „кілем“ себто лиш носом і кормою. На Каспійському морі відразу є бортові і кілеве колісання корабля, а це викликає морську хворобу. Тому звичайно під час подорожі через Каспійське море пасажирів корабля лежали покотом. На мене й батька воно не діяло і тому подорож морем була для мене великою радістю.

Отже коли батько зайняв каюту І. кляси на цьому пароплаві, то я відпросився у батька піти на верхню палубу, щоб побачити, як будемо відчалювати. Це було ввечорі і пристань була так само гарно освітлена, як і пароплав. І я пробув на верхній палубі аж до того моменту, коли пароплав вийшов із пристані, обійшов острів Нарген і вийшов у відкрите море. Погода стояла дуже гарна, майже повний штиль і я пішов спати. Вночі ми пройшли помімо Сальян, головного джерела відомої на весь світ чорної ікри.

На другий день рано батько

збудив мене, сказавши, що треба одягатись, бо вже наближаємось до Ензелі. І дійсно, коли я вийшов на верх, то побачив, що ми вже входили до Ензелійського порту. Справа від нас стояв канонірський човен Касп. Военної Флотилії „Красноводськ“, тармати якого були наведені на місто. Річ у тому, що як у ті часи, так і пізніш — у зв'язку з постійними заворушеннями в Персії — в Ензелі був завжди военний стаціонер Касп. Военної Флотилії для захисту російських громадян і їх майна. Своїм боевим виглядом він на мене, хлопця, зробив відповідне враження. Такі стаціонери були й по інших портах Персії, особливо під Астрабадом, де тоді водились туркменські морські пірати.

На пристані в Ензелі нас уже чекав приятель батька. Він проробив перед нами цілу церемонію східнього вітання з низькими поклонами і прикладанням правої руки до чола і до серця. Батько відповів йому теж так само, але пізніш привітався з ним по нашому, стиснувши йому руку. Батько трохи говорив по-татарськи і міг із ним порозумітись.

Посадивши нас до свого „фаєтону“ з парою добрих коней, перс ще пішов по капітана нашого пароплаву, якого, як він казав, також запросив. Коли він повернувся разом із капітаном, ми рушили.

Поза портом Ензелі мало чим відрізнялось від невеличких азійських міст, що їх пізніш довелось мені бачити під час морської служби. Ті ж вузькі вулиці, невеликі домики з плоскими дахами і страшенна пилюка. Садиба нашого перса була гарно положена на гористому передмісті Ензелі. Це був великий будинок, оточений садом. Ми увійшли до великої кімнати, через яку протягнуто довгий, низький стіл, заставлений різними стравами й япитками. Кругом стола на подушках по східньому сиділо багато чоловіків у східньому вбранні, які повставали, вітаючи нас по своєму. Господар провів нас із капітаном в кінець стола, де було його місце і запросив сідати коло нього. Там уже сиділи

старшини з канонерського човна „Красноводськ“, що їх мій батько знав, а один із них був членом Української Громади в Баку, якої мій батько був головою. Привітавшись із ними, ми сіли. До мене ззаду підсів мій колега з гімназії, один із синів нашого господаря.

Як завжди, головною потравою сьогоднішнього дня був перський „пілав“ — баранина з рижом, дуже товста. Вона була розставлена на полумисках по цілому столі. Присутні їли все руками. Правда, перед нами лежали ножі, вилки й ложки, але батько, капітан і старшини їли теж руками, щоб не порушувати східніх звичаїв. Розмови провадились по-татарськи і навіть були промови, бо виявилось, що ми святкували уродини нашого господаря. Мені перекладав усе мій колега, хоч я вже трохи знав по-татарськи. Ми з ним порозумілись, що коли скінчиться ця церемонія, він мене витягне з цієї кімнати, але певний час треба було відсидіти.

Сиділи ми вже яких дві години. Я вже так наївся, що й дивитись не міг на „пілав“. Гостина наближувалась до кінця. І тут почалось на моє велике здивування щось, що ніяк не вміщувалось у моє поняття доброї поведінки. Гості почали голосно „ригати“. На моє здивування батько сказав мені, що я мушу теж „ригнути“. Виявилось, що це був східній звичай, яким гості показували своє задоволення з доброго обіду й тим висказували свою подяку. Якось я видувив із себе подібне до „ригання“, з дозволу батька встав і пішов разом із колегою там, де він мене повів.

Пішли ми разом із ним на жіночу половину будинку, себто в гарем перса, де жила мати мого колеги. Там теж було окреме свято. За столом сиділо багато жінок. Обличчя їх були відкриті, бо ж ніхто, крім господаря, не мав вступу сюди. Колега підвів мене до своєї мами, гарної, чорноокої жінки. Вона погладила мене по голові і почастувала „чучхелами“ і „шербетом“ — східніми солодощами, які я так люблю.

Разом із братами мого колеги ми вийшли гуляти в сад. О, тут було чудово! Багато різних овочів і винограду, а особливо подобались мені „шишки“, „лича“ та й інші, яких назви призабулись. Ганяючи по саду, граючи в різні гри, пізніш їздячи на верблюдах і ослах я й не завважив, що вже звечоріло. Мама мого товариша знайшла нас і сказала мені, що батько кличе.

І так я перейшов на чоловічу половину. Не снилось мені тоді, що колись в майбутньому вже на морській службі доля схоче, що я вдруге попав, але при інших обставинах, під час I. світової війни в гарем турецького паші Трапезунтського вілаєту. А тут я й не дуже приглядався цьому приміщенню. У кімнаті, де був обід, панував веселий настрій, а мій батько, разом із капітаном, прощались з Муллою і губернатором, старшинами „Красноводська“, потім з усіма присутніми. Господар із моїм колегою відпровадили мене до воза. В цей момент слуга приніс 2 мішки різних овочів, один для нас, а другий для капітана. Господар низько кланявся, а батько запросив його відвідати нас у Баку. Врешті рушили ми, а господар пішов у хату, бо мусів залишитись із рештою гостей.

Наш господар дійсно пізніш відвідав нас, коли привозив свого сина. Йому, як і всім татарам, що бували в нас, подобався надзвичайно той перський марш, який мій батько любив грати на фортепіяні. Тоді й він не витримав і як усі татари, „пішов“ легкою походкою, бючи в долоні східнім танцем і приспівуючи „Ай, дадашка! Ай, дадашка!“

Коли ми приїхали на пристань до освітленого пароплаву, мою увагу звернули на себе боєві прожектори з кан. човна „Красноводськ“, що ходили по цілому порту і місту Ензелі. А після нічної подорожі ми вранці входили на рейд у Баку. Тут знов проходили повз посылного корабля „Геок-Тепе“, адміральського корабля Касп. Военної Флотилі, що стояв на якорі в самій середині порту.

Каспійська Военна Флотилія складалась із десятка невеликих военних кораблів. Їх базою був о-

Яка ваша думка ?

Подаємо думки наших читачок, що висловлюються до тієї чи іншої справи, заторкнутої в нашому журналі. Може шпальта „Яка Ваша думка?“ доведе до кращого наświetлення і зрозуміння їх, а може й розворушить нові думки й побажання.

...Хочу ще заторкнути про спомини-згадки про Івана Франка. Були поміщені у пресі й журналах дуже цінні матеріали, які стануть джерелом студій для науковців, але для пересічної людини відкривають і глибоко входять у життя поета, що його загал бажав би бачити тільки генієм. Може це смілива думка, але вона дуже широко відбилась, на підставі тих споминів, у нашому громадянстві...

С. О.

Не подобається мені історія, яку надрукувала Осипа Ракоча у нашому журналі. Хіба можна подавати тепер, у часі роковин, що Іван Франко був закоханий у польщі? **Читачка з Честеру**

Застановляємось над Вашими думками. Є в них певне оправдання. Роковини Івана Франка пригадали нам велич нашого Каменяра. Може й дехто заступає таку думку, як її вгорі подаєте. Але більшість людей хоче знати правду. І то не тільки про постать по-

кремий военний порт у Баку. Особистий склад Флотилі мав такий сам великий відсоток українців, як і Чорноморська Фльота. Тому з революцією 1917 р. в Баку, де Українська Громада проіснувала до того часу, зорганізувалась Українська Рада Каспійської Военної Флотилі, яка налагодила звязок із Гол. Укр. Радою Чорноморської Флотилі. Ця Каспійська Рада мала замір і почала була кроки в тому напрямі, щоб офіційно зукраїнізувати деякі кораблі і під українським прапором перевести їх до Серебряківського порту і через Терщину і Кубань навязати звязок із Україною. Та дальші події не дозволили на те.

І тепер, коли в сорокліття від цих подій пригадуються вони, на екрані пам'яті виринула також ця перша моя „загранична“ подорож.

Святослав Шрамченко

ета, але й його життєві умовини, його життєві труднощі. Бо тільки знаючи ті перешкоди, що йому довелось поборювати, тільки розуміючи спонуки його творчости, можна зрозуміти його велич.

А коли це зрозуміємо, тоді постає інше почування. До нашого подиву, до нашої пошани перебуває ще й любов до цього великого сина української землі. Він стає нам рідний і близький. Може й не раз помилявся, бо був людиною, як і ми всі. Але — разом із своїми помилками і слабостями — прокладав нам шлях. І таким любимо й цінімо його, хоч можемо не погоджуватись із тим чи іншим його висновком чи потягненням.

Щоб зрозуміти його почування до Целіни Зигмунтовської, треба едуматись у тодішні життєві умовини. Іван Франко піддержував усі почини нашого жіночого руху й його ідеалом була — як він писав у листах до Ольги Рошкевич — „женщина мисляча, розумна, чесна і переконана“. Жінка, що працювала фахово, була тоді рідким явищем. Що ж дивного, що звернув увагу на жіночу голівку, що схилилась привітно за поштовим віконцем? І в своїх мріях оповив її чаром, що його шукав ціле своє життя в жіночому ідеалі. Правда, Целіна зовсім знехтувала його почуваннями. Проте цьому його коханню завдячуємо незрівняну збірку віршів „Зівяле листя“, що дала нам стільки чудових пісень.

Та й треба собі пригадати, що та „полька“ в трудну хвилину, коли дружина поета була в лікарні, а дітей війна розкинула по світі, дала йому трохи тепла й уваги, що її важко хвора людина потребує.

Ред.

Вже вийшла з друку
нова книжка

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

ХРЕЩАТИЙ ЯР

накладом В-ва „Слово“

— Ціна 4.50 дол. —

Замовляти у В-ві „Слово“:

“Slovo”, P. O. Box 32

Stuyvesant Sta.

New York 9, N. Y.

У Клубі Студенток

У старому краю може б назвали нас гуртком студенток. А тут ми творимо „клуб“. Бо так звуться при американських університетах ці студентські товариства. Ukrainian Cultural Club при Гантер Каледжі — така наша офіційна назва.

Приходить понеділок і як звичайно стрічаємось у нашій „старій“ кімнаті. Кожного понеділка є одна година, що не має приписаних викладів, це т. зв. „клубова година“. Цього семестра, коли зішлись й розглянулись, ствердили, що нас є тільки сім. Дарка, Ляриса, Надя, Марта, Гельма, Кеті і моя скромна особа.

— А де наша голова, Славка? питає хтось.

— Славка не вписалась, бо очікує дитини. Треба вибирати нову голову.

От заковика! Здається — найтрудніше з усього. Так нас мало, що кожна з нас має якусь функцію. До того дві з нас, Ляриса й я, кінчаємо цього семестру, а таких не годить впрягати в якісь „поважні“ обов'язки.

Що тут робити? Є нас мало, а все ж хочеться продовжувати клуб та його традиційні завдання, що колись при двадцяти членах не були такою проблемою. Ні, не здамося!

І так вибрали ми за всіма демократичними правилами Дарку головою. Торжественно передали ми їй „владу“. Рівнож зобов'язалися їй у всьому допомагати.

По цій офіційній частині стали дискутувати над плянами на майбутнє. Все ще вагались чи бути нам, чи не бути у формі клубу? Хіба зможемо дорівняти жидівському, що має понад сто членок? Навіть польський клуб має около двадцять членок, а що говорити про інші! Думали ми, аргументували про і контра і жінці рішили, що зробимо спробу вдержатись.

З попередніх семестрів залишилась нам неабияка програма. У весняному семестрі треба відбутися виставку, забаву, продаж печива, ряд викладів і фільмів на теми, цікаві й для чужинців та роботи про-

паганду у формі оголошень чи вівісок.

І от почалося. Тема — відчит чи фільм? Марта, наша товариська референтка вирішила, що фільм дорогий. Добрий фільм важко дістати, а з якимись другорядними годі перед чужинцями показуватись.

Ну, то відчит! О, тут виявилось сім різних думок, що з них кожна діаметрально протилежна до другої. Показалось, що як звичайно в таких випадках, треба дискусію відложити. Колись при нагоді поговориться про те.

Слідуючою точкою була забава. Це завжди вдається.

— Слухайте, сказала Марта, забава може відбутись тільки у другій половині травня.

— О, ні, запротестували — тоді ж наші іспити та й буде равт інженерів.

— Ох, ті інженери! Хто прийде до нас, коли там і оркестра і всякі інші атракції, а в нас лиш платівки...

— А може можна б на них вплинути, щоб пересунули? Аре-то, твій батько й чоловік, а твій наречений, Надю...

— Та інженери вже проголосили свій день. Де ж вони схочуть поступитись для клубу студенток!

— В такому разі не робимо застави. Зрештою можна поговорити про те на чергових сходинах. І знову відкладаємо точку.

Нова тема — виставка. О, це великий клопіт! Стільки приготувать! Треба виговорити собі час і дістати дозвіл від шкільної влади. А це лиш початок. Потім треба зібрати матеріал, посортувати, по-вибирати, урядити цілу виставку, відповідно розголосити. А потім врочисте відкриття виставки і джюри.

Тут уже не було дискусій. Всі погодилися на тому, що виставку треба зробити і кінець. Бо ж наша традиція цього вимагає.

І поділили роботу. Дарка таки найбільше взяла на себе. Але хвилювались і допомагали всі. Чи розказати дещо про те? При підготові

й джюрах, було найбільше пригод. Та нестало б місця тут все те описати. Найважніше, що ми перепустили через нашу виставку весь Гантер Каледж (около півтори тисячі студенток) і професуру. Кожен із них почув щось про Україну і побачив зразки її народньої культури.

Кейк сейл (продаж печива) припадає десь під кінець семестра. Марта зобов'язується зарезервувати місце. Надя, як звичайно, понаписує оголошення. Хто, що і скільки принесе, ще покажеться. Зрештою, згідно з традицією нашого клубу — різні подробиці залишаються на пізніше.

На таких постановках закінчилися наші сходини. Надя казала, що протокол напише пізніше. Добре, що хоч погодилась зладити оповістки про існування клубу.

Сходини закрито і всі ми розійшлися. Одні на виклади, інші на „ланч“, а деякі щасливіші додому.

Оттак сходились ми що понеділка, радили над тим чи другим, ділились особистими новинками. Одним словом — проводили приємну годину.

А коли минув семестр — ми були задоволені, а навіть горді з себе. Ми ж удержали традицію нашого клубу ще один семестр!

Шкода мені, що в майбутньому — коли прийде понеділок — вже не буде куди літи й поговорити рідною мовою, розгортати сміливі пляни, що їх нема кому виконати або довідатись щось про якусь бувшу товаришку.

На слідуючий семестр знов напевне встане перед клубом альтернатива — існувати чи ні? Але напевне знайдуться відважні, що схочуть дорівняти своїм попередницям і будуть далі удержувати „традицію“ клубу студенток при Гантер Каледжі.

Зрештою у згоді з клубовим звичаєм — про всякі подробиці і трудніші справи можна поговорити пізніше.

Арета Добрянська

Книжка „Визначні Жінки“ коштує 30¢ у Централі СУА.

Вишивана сорочка

II.

Перед п'яти роками, заповідаючи серію портретів, Я. Гніздовський хотів у першу чергу намалювати портрет „бабці“. Але з його благих намірів збулось лиш те, що торік заїхавши в гостину, він зробив тільки шкіц олівцем. Правда, шкіц подібний і „живий“, з дюрерівською докладністю в обрідці деталей і з дивним, аж містичним, поглядом. А мені жаль, що не схоплено в шкіці того бабчиного дитячого виразу.

До малярського портрету треба було б подати і духовий портрет. І, шкода, що приходиться обмежитись, як і Гніздовському, лиш на побіжний нарис.

Раз, показуючи мені свої „реліквії“, вивезені з краю, „бабця“ розгорнула свою сорочку, яку було вишила ще 15-літньою дівчиною. Сорочка з домотканого, льняного полотна була дрібно вишита волічкою. Це був коломийський стрій, шитий низом, з широким розшиттям впродовж цілого рукава. Орнамент рясний, геометричний, червоно-чорний на мякому тлі напівбіленого полотна. Чудово!

Де взявся в 15-літньої селянської дівчини такий добірний смак? Чи ж може йому дорівняти наша тутешня „балаганщина“, що зчашта видають за українське народне мистецтво, чи ця „циганщина“, яку не так давно реклямував один наш канадійський журнал, показуючи народню ношу артисток теперішнього київського театру?

Не йнакше: бабчина сорочка — це ще не зіпсутий, природньо-інтуїтивний смак нашого селянина. Це та дорогоцінна спадщина з українського народнього мистецтва, яку ми не все вміємо, як слід, оцінити й шанувати. Дивись на цю сорочку і бачиш прекрасну душу нашого народу, незіпсуту насліддям чужих займанщин, не ожебранену, не скалічену в погоні за блискітками, не збочену комплексом меншевартості, погорди до свого, селянського.

І крізь ту сорочку бачиш лице „бабці“ — 15-літньої дівчини, яку чудом не змінили ні тутешній

стиль, ні тяжкі умови життя, де звичайно приміюється гасло — людина людині вовк, ні довга відірваність від краю. Лице лагідне, привітне, якесь дитяче, з блискучими мудрими карими очима, з відпечатком внутрішньої чистоти, людяності, своєї власної гідності.

Правда, я кілька разів бачила це лице гнівним. Назверх нібито спокійне, тільки поблідлість та інтенсивний заблиск очей виявляли це, а ще й з мукою зірвані з уста слова: — Я мовчу, мовчу, але сам Бог знає, що в мене на душі!

Тут мушу прозradити щось, і хай мені буде пробачено недискретність, бо ж це не поодинокий випадок і не тільки чиясь приватна справа. У „бабці“ було велике горе: не так склалось життя її внука-Іванка і намічувалось життя правнуків, як вона собі того бажала. Проти законів асиміляції нічого не змогли їй ціложиттеві намагання. Внук узяв собі за дружину чужинку, яка, хоч і любить убраться в українську народню ношу, подивляти український народній орнамент тощо — на українську мову дивиться, як на щось, незгідне з американізмом.

Ясно, „бабцю“ дуже боліло уявно-згідливе чи дійсно згідливе ставлення до всього того, що для неї було святе: до предківських звичаїв, мови, культури, а, може, й до її струджених мозольних рук.

Сподіваймося ж, що тут виною просто молодість, незрілість, неосвідомленість, і що при глибшому ознайомленні з українською культурою і з самим, зле зрозумілим, американізмом, дасться тут щось направити. Адже треба бути сліпому, щоб не бачити хоч би впливу українського народнього орнаменту на сучасне, американське, прикладне мистецтво (аякже, допомогли покази!), і тенденцію самих американців не обмежуватись у навчанні молоді лише однією англійською мовою, чого доказом є відкриття при університетах численних славистичних відділів, а то й окремих спеціальних шкіл — от як у Монтереї — з на-

вчанням української мови для американців.

Між іншим, намагання бути американцем повним зреченням європейської спадщини прикметне тут і для багатьох наших, як із давньої заробітчанської еміграції, так ще більше з нашої теперішньої, т. зв. „політичної“, еміграції.

Побажано було б, щоб освідомлення прийшло якнайскорше: діти найлетше схоплюють у ранньому віці, а ще й коли самі зацікавлені, допитливі, бистрі, як правнуки Насті Проскурняк. Інакше може статися, що діти підуть наперекір батькам. Хіба ми не бачили, що якесь третє-четверте покоління само зголосилось по предківську спадщину, яка не збіднює, а збагачує американізм?

Може, наша „бабця“, хай у могилі, дочекається радості. Я б це їй від душі бажала. І не можу не прозradити над її свіжою могилою: недавно її маленький правнучок — Михайло, вимовивши зачуте українське слово, на сувору догану матері — ти не смієш такого робити! — відповів поготово: — Я вже це зробив!

Оксана Лятуринська

ПО Д Я К А

Наша заступниця у Франції п-ні Ніна Жоваленко відмовилась через слабке здоров'я дальше провадити справи нашого журналу, що їх кілька літ безкорисно заступала. З жалем прийняли ми її рішення до відома і на цьому місці складаємо їй щиру подяку за жертвенну працю в цій галузі.

Заступництво нашого журналу перебрала п-ні Анна Пастернак, голова Союзу Українок Франції.

Адміністрація „Нашого Життя“

Веселий Струмок

Збірочка віршиків і оповідань

Упорядкувала: Марія Юркевич

Ціна 50¢

Замовлення в Централі СУА

Український Музичний Садок

З ініціативи та старанням Галини Мирошниченко постав при Українському Музичному Інституті у Нью Йорку Український Музичний Садок, що нараховує приблизно 20—25 дітей від 3—7 років життя.

Хто цікавиться дошкіллям, знає, що на музичне виховання звертається в дитячих садках велику увагу. У добре поставлених садках у розкладі годин призначається кожного дня на це 15—20 хвилини. Але дитячий садок, присвячений головно музичному вихованню дітей — це особливість, яку завдячуємо п-ні Галині Мирошниченко. Вже два роки слідкуємо за працею цього садочку і нашим бажанням було ближче з ним познайомитись.

За дозволом вчительки попадаємо у веселий гурток дітей, що саме робив пробу на кінцевий попис. Відразу вразила нас гарна поведінка і старання дітей виконати своє завдання якнайкраще.

Слухаємо милого співу дітей, гру на різних інструментах і постановляємо обов'язково піти на кінцевий попис, що дасть нам повну картину вмілости дітей у цьому напрямку.

Після закінчення проби, коли затих гамір дитячих голосів, ставимо п-ні Мирошниченко кілька запитань:

— Що спонукало вас створити музичний садок? Чи ви колинебудь цікавились дошкіллям?

Завжди привітна й мила п-ні Мирошниченко по хвилині відповідає:

— Дошкіллям я досі не цікавилась. А ідея створення музично садочку не постала в моїй уяві зразу. До цього склонили мене різні причини. Ось найважливіші з них:

1. Багато батьків приходило до мене з маленькими дітьми, прохаючи прийняти їх на лекції фортепіану, або просто на пораду чи можна вже посилати дитину вчитись. І я мала декілька учнів у дошкільному віці і працювала з ними індивідуально. Тоді вперше я почала застановлятися над тим, як і чого вчити таких малих дітей. І

прийшла до висновку, що до них не можна приміювати тих самих метод, що до старших дітей.

2. Рівночасно я завважила, що дуже трудно є вчити навіть старших дітей, які не мають у музиці потрібної оліки і помочі в хаті і не є досить музично вироблені, щоб подолати трудношам, які виринають уже в перших роках науки.

3. Крім того я спостерегла, що багато наших дітей розбрилося по дешевих американських школах і вчителях і тільки по кількох роках науки батьки, зустрівши учнів Українського Музичного Інституту і порівнявши гру одних і других, побачили, що час і гроші, видані на навчання, були там марно витрачені.

— На підставі тих спостережень я прийшла до висновку, що добре було б створити збірні лекції музики для дітей ще перед тим, заки вони почнуть вчитися грати. В такий спосіб можна б перевірити їх здібності, розвинути музикальність, зацікавити різними інструментами, не тільки фортепіаном, а в висліді служити батькам радою, чого саме вчити дитину і скеровувати до відповідних учителів.

— Тією думкою я поділилась із директором УМІ Романом Савицьким, якому мій проєкт дуже подобався. Він запропонував мені виготовити плян навчання.

— І тут шойно я почала читати і цікавитись тим, що вже зроблено у тому напрямі в американських та інших школах. Побачила, що справа музики для малих дітей є постійно у стадії дослідів і експериментів і що тут є велике поле для тих, що хочуть у тій ділянці працювати. Я переглянула велику кількість американської, музичної літератури для дітей і мушу признати, що вона багата і всестороння, як теоретична, так і практична. Ось деякі твори: E. Dickson & Shechy "There's Music in Children," Satis Coleman "Your Children's Music," William Krevits "Music for Your Children."

— Окрім того я придбала кілька прекрасних англійських співаників, з яких дещо перекладаю на українську мову. З українських вживаю співаника Степового. Крім того кілька книжок із забавами (співані гри) та з ділянки ритміки. Нотні тексти таких авторів, як

Із попису Українського Музичного Садку у Нью Йорку: Виконавці пески „Гусі-лебеді“, зліва — піч, а зправа — яблінка. З дітьми вчителька Садку — п-ні Галина Мирошниченко.

A group from Ukrainian Musical Kindergarten in New York. Beside, its Founder Mrs. Halina Miroshnichenko. The institution develops musical capabilities of the children through singing and playing on various instruments.

Harvey, Coleman Satis, Diller & Page, Krawitz і безконкурентну книжку для ведення ритмічних груп тих самих Diller and Page "Rote Pieces for Rhythm Band".

— Сьогодні я вже маю два роки праці за собою. Мое переконання про потребу такої школи поглибилось. У моїй уяві постають щораз то нові ідеї, не тільки щодо музичного виховання, яке чомусь утотожнюється з музичною освітою і до якого не прив'язується достатньої ваги. Мені ця справа видається необхідною для оздоровлення відносин у музичному житті, особливо дітей і молоді.

— Як ви розумієте це оздоровлення відносин у музичному житті? Чи вважаєте, що треба змінити у дечому методу навчання чи підхід до музики?

— До деякої міри, так. Деколи зустрічаємось із явищами, що їх важко пояснити. Є випадки, що учні, чи учениці, навіть здібні, попрацювавши 4—5 років, з дуже добрим поступом, покидають нараз музичну школу і не мають бажання повертатись. Яка причина? Над тим явищем я часто застановляюсь і шукаю розв'язки.

По цій розмові з п-нею Мирошніченко наше зацікавлення музичним садочком зросло. Ще більше скріпилось воно на пописі, що відбувся 23. червня у Нью Йорку. Сольоспіви 4—5 літніх дітей із акомпаніментом фортепіану були виконані чисто і ритмічно. Гра на різних інструментах (тромпет, трубка, туба, ксильфон, тромбон, дзвінки, склянки, клярнет, скрипка, фортепіан), деякі з акомпаніментом фортепіану, викликали подив. У другій частині програми (переведено інсценізацію народньої казки „Гусі-лебеді“, вірш Н. Забіли, музика В. Грудина. Треба подивляти, як вільно поводитись діти на сцені та як добре опанували ритм. Навіть при зміні тонації з моль на дур ніразу не помилились. Пояснення до дії давали учениці кляси О. Добровольської.

По закінченні програми п-ні Галина Мирошніченко заслужено одержала від дітей багато квітів. Хоч садок припинився на літній час, проте вона вже підготовляє матеріал на другий рік. Опрацю-

Альбом Відділу

На річних зборах 11 Відділу у Трентоні членок зустріла невелика, але мила несподіванка. Управа запрезентувала гарно оправлену книгу, яку з зацікавленням кожна членка відчинила. На першій сторінці красувалась — оповита гарним орнаментом — назва Відділу. Слідував образ його пагронки — св. княгині Ольги, якої імя Відділ носить. Знов сторінка, на якій підписались дотеперішні голови Відділу — пп. Ірина Бованко і Людмила Сердюк, а залишено місце й на дальших. А потім ідуть його імпрези у програмках і світлинах. Ось дитяча вистава „Ромко-Бомко“, яку ставив Відділ кілька літ тому. А тут знову „На руїнах“ Лесі Українки, у кольорових світлинах. Або знов жіночий квартет, що діяв під орудою п-ні Ірини Бованко. І всі дальші імпрези Відділу, як слідували по собі й остання — цьогорічне Свято Жінки-Героїні.

А знов розгортається сторінка ще одної діяльності Відділу. Це навчальна станиця у Шонгаві, над якою Відділ мав патронат. На світлинах бачимо дитячі личка за столом, при ялинці чи при забаві. Баракове приміщення — це мало принадні рямці. Але зі світлин промінює дитяча радість, яка вдовольняє опікунок за океаном.

Половина книжки ще порожня. Тут є місце на дальші події «Відділі. Напевне прибудуть ще імпрези й виступи, а може й нові почини. Повинна б знайтись там також

вує книжечку з кольоровими нотами, оперту на українських народніх мотивах п. н. „Дзвіночки грають“, з якої діти вчитимуться грати коротенькі мелодії на всіх тих інструментах, що їх уживали на пописі.

Хочемо ще додати, що Український Музичний Садок під проводом п-ні Мирошніченко заслуговує на велике признання і підтримку громадянства, бо він не тільки виховує дітей в українському дусі і на нашому народньому репертуарі, але також дає добрі початки у підготові нових кадрів українських музик.

Стефанія Нагірна

світлина управи та підписи її членок. Можна уміщувати також вирізки зі звідомлень у загальній пресі, тощо. І так постане альбом Відділу, як цінне доповнення до його обов'язкових книг.

Оттак переглядаємо, листок за листком, програми і світлини. У короткій зв'язкій формі відбилась тут праця невеликого гурта жінок. Із цих невеличких документів можна багато відчитати. А праці завдало небагато. Тільки трохи дбайливості й уваги. Й естетичного смаку, що його виказала в тому секретарка Відділу п-ні Ніна Самокішин.

Чи не варто б подумати й іншим Відділам про такий альбом? Нехай би кожна секретарка відчула амбіцію зладити таку памятку й започаткувала в Відділі його альбом.

ЦІННА СПАДЩИНА

Останньою волею бл. п. Ірини Бонковської, яка померла у березні ц. р. призначено цінну її збірку виробів народнього мистецтва для Музею Союзу Українок Америки. Наш Музей збагатився у ряд високо-якісних предметів із різних частин нашої землі. Та поза цим даром для нас цінний жест Покійної, яким вона призначила свій скарб у користування широкого загалу й у відання жіночої організації. Це цінний приклад громадської дисципліни й привчання. Бо тут ці речі зроблять найкращу службу для пропаганди нашої народньої культури.

До Музею Союзу Українок Америки прибуло:

Великий килим виробу „Гуцульського Мистецтва“ в Косові
Малий гуцульський ліжничок
Дві ткани верети
Настільник із серветками
Дві вишивані подушки
Одна яворівська доріжка
Одна бучацька серветка
Один рушничок
Дві серветки
Гуцульські коралі
Гердан
Гуцульська скринка

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ 1957

Ще одна жіноча постать

У літературі воєнного міждіб'я зустрічаємо сильні жіночі постаті, характеристичні навантаженістю воєнної доби з усіма її національними й соціальними катаклізмами. Це Марія Уласа Самчука, Аглая Миколи Хвильового і Марина з „Патетичної сонати“ Кулша. Вони заступають — кожна в окремий спосіб — певний, наскрізь національний світогляд своєї доби.

Побіч них недавно виринула для нашого читача ще одна постать. Марта з повісти В. Підмогильного* — це неначе менша їх сестра, як діяпазоном мислення, так і шириною тла. Але глибиною почувань вона дорівнює їм, а й вносить щось окреме, що каже на неї звернути увагу. Це тип ідеалістки і мрійниці, що навіть дивує своєю послідовністю у тогочасній, реалістичній, советській дійсності.

Молода дівчина з Канева прибуває до столиці заради своїх мрій. Бо ж цей „кусник хліба“, що їй дає сіра праця в Махортресті, вона напевне могла б здобути і в Каневі. Але вона прагне чотось іншого, небуденного, чого не зможе дати їй провінційна дійсність. Як у кожній молодій дівчині — все це зосереджується на одному — на сподіванні кохання. Отого великого, пориваючого почування, що запалило б і пірвало б всю її істоту.

І вона влаштовується в Києві й живе в дожданні цього. Будні в Махортресті, скромну кімнатку у переулку, не-часті виходи в театр окрилюють ці мрії. Довкруги неї з'являються люди. Це пересічні сусіди, службовці з Махортресту і врешті поклонники, що їх жодній молодій дівчині не бракує. Але це не те, не те! Велике почування може викликати тільки людина великих поривів, тільки хтось небуденний. Хтось такий, що переводить у дійсність те, чого вона лиш мрією досягає.

І він врешті надходить. У спаляху їх взаємного почування, у зударі їх різних вдач і лежить ота невеличка драма, що розгорнулася перед нами. Як влучно підібрана

* В. Підмогильний: *Невеличка драма*. Повість.

назва твору! Невеличка вона, бо життя переходить над нею одним махом. Але це все ж таки драма, що потрясає діючими людьми до глибини.

Дехто заступає думку, що така ідеалістично-мрійлива постать могла жити у дійсності 20-тих років і що тепер вона вже не існує — і в майбутньому також важко було б знайти її у твердій дійсності повоєнного часу. Логічно беручи — великий голод на Україні переродив молоде покоління, сучасне грозі його чи народжене після його жакливих жнив. Воно вже не могло мати мрійницької душі Марти, яка по мужньому переходить „невеличку драму“ своєї молоденької ще духовости, бореться з наклепами та інтригами найближчого довкілля, а навіть брутално використана у своїй першій любові — двигается до нового життя.

„З жалем думала, що була ставила життю надмірні вимоги. Бо є ділянки в ньому, де нічого нового не створиш і не треба творити, де мусиш користуватись даним без великих подій і великих поривів. Є шляхи в житті обов'язкові, позначені всі новими стовпами, шляхи вузькі й невибагливі, якими маєш іти покірно. І може тільки вкінці їх — неминучих, як смерть і народження — починаються широкі, гіллясті роздоріжжя з тисячами стежок, з безкоштовним, незайманим ланом, де можна вперше пройти.“

— Треба шукати великої дороги — розраджує її такий же ідеаліст Льова, якому Марта звірюється з усіма життєвими невдачами: втрати праці, наклепів сусідів, втрати мешкання та зради в коханні... „Я хочу нового, Марто“, каже він і закінчує:

— І ви, Марто, цього захочете, у вас порив єсть, ви будете падати й підводитись, рухати свою маленьку вічність, як наша земля, наше сонце і місяць — свою велику, незмірно велику. Так робить світ, так мусимо й ми робити, бо ми частина його, маленькі світи.

І Марта заспокоїлась. Вона занула. Усім тілом, усім серцем вона поринула в цей могутній спо-

НОВІ ВИДАННЯ

Марія Ковальська: Ганна. Роман. В-во „Дніпрова Хвиля“ Мюнхен, 1957. Обгортка кисти Мирона Левицького. Ст. 128. — Ціна 90 ц.

Прізвище авторки до тепер у нашій літературі невідоме. Тому з зацікавленням перегортаємо сторінки невеликої, чепурно виданої книжечки. Вже з перших сторінок пізнаємо середовище, що його ще дуже мало хто опрацював, а саме табори скитальців.

В осередку роману стоїть постать Ганни, молодій дівчини, що разом із батьками мандрує крізь австрійські Альпи та причалює до табору в Зальцбургу. Життя таборового осередку з його клопотами й radoшами розгортається перед читачем. Таборова гімназія, де вчиться Ганна, фарбарня, яку провадить її батько, кімната, в якій міститься в кожному кутку одна родина. Але в цьому сірому середовищі виростає все ж таки мила іділля. До скитальчої родини пристала голубка, що, придбавши голуба, розвела при них свою рідню. І в найтрудніших умовах виявляються риси теплої співчуття тваринам.

Книжка написана просто й легко і може послужити кожній із нас за приємну лектуру. Особливо цікава буде тим, що перейшли через табори скитальщини та згадують їх часто, як невідому частину своєї мандрівки. **Л. Б.**

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті „Перший конкурс пасок“ ч. 6. „Н. Ж.“ зайшла прикра помилка. При вичислюванні відзначень пропущено паску п-ні Юлії Кульчицької з с. Чайковичі, пов. Рудки (друга зліва на світліні). За цей недогляд перепрошуємо.

У підписі під світліною зі **Свята Жінки-Героїні в Балтиморі** в ч. 7 „Н. Ж.“ при фортепіані є п-ні Оксана Мацюрак, а не як подано помилково п-ні О. Петришин. За цей недогляд рівнож перепрошуємо.

чинок, що з глибини болю підносив її назустріч новому сонцю, що зійде завтра над землею.

К. Гардецька

Нова допомога

Щораз більше вісток доходить до нас про українців у Польщі. З запертим віддыхом слідкуємо за їх намаганням повернутись на рідні землі. На Лемківщину, Посяння, Холмщину й Підляшшя — ці дороги країни нашої землі!

Недавно тому газети принесли вістки, що перша група родин уже переселюється. Покидають непривітну чужину, щоб повернутись на рідну землю, дарма що вже не до своїх хат. Не чекає їх тут обилля й достаток. Навпаки — важка праця й зусилля нового поселенця. Але тягне їх рідна земля, скроплена потом і кровю свого народу.

Мимохіть виринає охота допомогти їм, цим вірним синам і дочкам Батьківщини. Недавно тому створилась організація „Американська Допомога Українцям у Польщі“, що поставила собі таку мету. Нам, жінкам, теж не хочеться zostати позаду. Своїми скромними силами хочемо причинитись до відбудови тих домашніх огнищ. Яким способом повести нашу допомогу?

Збираймо одяг! Добрі частини чоловічого й жіночого, а передусім дитячого вбрання стануть напевне у пригоді. Станіці „Мати й Дитина“ мають у тому великий досвід. Незабаром розішлемо обширний обіжник у тій справі. А покищо продумаймо справу в кожному Відділі, обговорімо на місячних сходах. Зима вже недалеко. А допомоги вже потрібно!

НА ТЕРЕНІ СУА

У цій рубриці подаватимемо різні події й імпрези нашої організації. Прохаємо Окружні Ради й Відділи СУА зголошувати їх завчасу до редакції журналу.

Окружні Зізди відбудуться цього року:

Дня 13. жовтня у Рочестері для Відділів із Рочестеру, Бофало, Ютики і Сиракюз.

Дня 20. жовтня у Нью Йорку для Відділів із Нью Йорку й округи.

Дня 27. жовтня у Філадельфії для Відділів із Філадельфії й округи.

Ряд Відділів святкує цього року

свій срібний ювілей. Двадцятип'ятиліття праці повинні вшанувати членки й гості, а також і сусідні Відділи СУА.

Срібний ювілей святкуватимуть: **Дня 6. жовтня** — 23 Відділ СУА у Дітройті, Миш.

Дня 12. жовтня — 24 Відділ СУА в Елизабеті, Н. Дж.

Дня 10. листопада — 28 Відділ СУА у Ньюарку, Н. Дж.

НОВА ПОЖЕРТВА НА ШКІЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ

В нашій акції за створенням шкільних бібліотек при навчальних станицях — знов відгукнувся один із видавців дитячої книжки. В-во „Свобода“ повідомило нас, що на наш заклик переслало в липні на адресу голови ОУЖ п-ні Павловської ряд видань. Це є по 14 прим. книжок „Кобзарева гостина“, „Козацька дитина“ і „Богута-Багатири“. Цей щедрий дар дозволить доповнити шкільні бібліотеки та покаже нашим дітям у Німеччині нові видання. На цьому місці складаємо видавництву „Свобода“ щире подяку.

Акція фонду „Мати й Дитина“ знаходить щораз більше розуміння серед нашого громадянства. Тоді, коли зорганізоване жіноцтво дбає про організацію дитячих садків, приміщення й доживу — видавці дитячої книжки дали почин до уфундування шкільних бібліотек. Ще не всі відгукнулись на цю акцію. Але за прикладом в-ва „Свобода“ підуть напевне інші й при навчальних станицях постануть гарні бібліотеки, що допоможуть зберегти нам нашу дітвору.

ОКРУГИ СУА!

Окружна Рада СУА в Рочестері підготувала звіт не тільки придбаного членства у I. півроці. Але завдала собі труду й підчислила число передплатниць у кожному Відділі. І що ж вийшло на яв? Один тільки 47 Відділ виказує число передплатниць, що наближується до загального числа членок (73). Друге місце займає невеликий 57 Відділ у Ютиці, що спонукав майже всіх своїх 20 членок до передплати. А другі Відділи zostались позаду. Найбільше зусилля виказав новозаснований Відділ у Сиракюзах, який зумів за останній час придбати 12 нових передплатниць. Його слідами повинні піти оба великі Відділи в Рочестері (6) і в Бофало (49). Тоді округа в Рочестері мала б передове місце в здобуванні передплат „Нашого Життя“.

З листів до Редакції

Чому тільки західні народні строї?

До тепер подавали ви в журналі тільки строї з Західньої України. Хотілось би побачити також строї з центральних земель (окрім полтавського, що загально відомий), як також весільне вбрання з усіх частин нашої землі.

Надія Ластовецька
Манчестер, Англія

Змальовуючи наше народне вбрання ми почали від західніх наших країн тому, що для цього мали найбільше матеріялу. Звісно що в нашому пляні є також — подати огляд народнього вбрання центральних земель. Для цього вже збираємо дані. Однак центральні землі буде репрезентувати в нашому описі таки стрій з Полтавщини. Він найбільш прикметний для цієї частини нашої землі і здобув собі вже місце нашого національного строю.

У загальному маємо окремих сім типів народнього вбрання. Коли закінчимо цей опис, тоді розглянемо й відміни, що стоять на межі, або мають окремі якісь прикмети (Яворівщина, Чернігівщина).

Можливо, що вдасться нам розглянути й весільне вбрання. Але це є радше матеріял для дослідника, а не широкого загалу. Із опису строїв користають хори чи танкові групи, а весільні вінки мало кому придадуться. **Ред.**

Куховарські приписи
Н. Костецької
ГОРОДИНА й ОВОЧІ
Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

УВАГА!

Конгрес СФУЖО

Вже близько десять років добирає, коли на світовому конгресі жіноцтва у Філадельфії в 1948 році створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Був це час, коли війна розірвала звязки українського організованого жіноцтва на еміграції з Батьківщиною, а праця жіноцтва на рідних землях перервалася через те, що українські землі опинилися під большевицькою займанщиною. Велика кількість українських скитальців йшла на поселення в далекі континенти, і треба було створити центр та дати опертя українським організаціям, які щойно формувались у різних країнах світу. Але головне — українське жіноцтво, що вже від 20-х років працювало організовано на американському континенті, зрозуміло свою велику відповідальність у даній хвилині й тому Союз Українок Америки скликав Світовий Конгрес.

Українське жіноцтво після кількітної війни і великих потрясень та тяжких ударів, що їх зазнала Батьківщина, вважало за потрібне сказати своє слово і зайняти становище до подій на рідних землях та взяти на себе відповідальність заступати думку української жінки у вільному світі. Оця конечність спонукала його створити Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій.

Українське жіноцтво може бути горде, що в часах великого пригноблення й гострого розрізничкування українського громадянства задержало рівновагу і сповняло ці завдання, які стояли перед ним і які на нього наложив Світовий Конгрес.

СФУЖО обєднало сьогодні 12 центральних організацій на чотирьох континентах світу і мимо від-

дали й труднощів особистого контакту удалося обєднати українське жіноцтво так, що воно в засадничих справах виступало спільно. На перше місце йшла справа оборони інтересів Батьківщини й української жінки серед вільного світу. Світова Федерація навязала контакт з міжнародними організаціями, а поодинокі організації в своїх країнах піддержували звязки з своїми краєвими організаціями. Цілий ряд акцій перейшло спільно, чи це маніфестаціями і вічачами в обороні жінок-в'язнів у концтаборах ССРСР, чи як протест проти виселювання української молоді на цілиніні землі ССРСР — це все було навітлене спільними акціями всіх членів-організацій.

Також інтереси матері-емігрантки, її тяжке положення в початках поселення, проблеми її заробітної праці і її труднощі у вихованні дітей у тих умовах, навітлено відповідними анкетами, які подано до відома спеціальним комісіям міжнародних жіночих організацій.

Велика виховна відповідальність матері і задержання впливу в українській родині на новім місці поселення — це також проблема, яку опрацьовувано впродовж того часу, як одну із головних проблем української еміграції.

Продовження кличів українського жіночого руху знайшли свій відгомін у таких збірних відзначеннях: 70-ліття українського жіночого руху, 100-ліття народин Наталії Кобринської, 100-ліття народин Софії Русової, 1000-ліття охрищення княгині Ольги та цілий ряд інших культурних імпрез. Останній рік впродавив величаво свято Жінки-Героїні як загальногромадську імпрезу.

Завдання СФУЖО, як і жіночих

організацій у вільному світі, не було легке, бо вони працювали без опертя об рідний ґрунт. Та все ж факт, що більшість провідних жінок недавно вийшла з рідного краю, надав їхньому змагання внутрішнього вогню й сили.

Одначе сьогодні мусимо зясувати собі, що це вже близько 15 літ, як ми покинули рідні землі, а близько десять років, як ми поселилися на нових місцях поселення. Дехто йшов з тією думкою, що це короткий час, який треба перетривати і що хід історії змінить положення в рідному краю. Одначе ми усвідомлюємо собі, що історичні події не йдуть так швидко, як ми цього бажали б, а українська еміграція щораз більше вживається в життя країн нового поселення. Діти родяться в тих країнах, молодь виховується в тих школах і сьогодні перед проводом кожної організації стоїть нова проблема — як знайти дорогу до своєї молоді, як не затратити з нею звязку та як наблизити молодому поколінню ідеї, задля яких батьки залишили рідні землі.

Ці проблеми стоять перед кожною організацією. Цю проблематику треба широко розглянути й вирішити за допомогою таки самої молоді, яка наростає, має увійти в громадське життя і обняти в майбутньому провід. Якими дорогами йти? Як знайти підхід, щоб наші проблеми стали їх проблемами?

Нам треба перевірити свої методи праці, вислухати голосу таки самої молоді та знайти спосіб співпраці з ними для передачі проводу в їх руки.

Впродовж близько десяти років Управа СФУЖО зуміла офіційною дорогою, особистими листами та зустрічачами з громадськими діячачами кожної країни поселення навя-

Для Енциклопедії Українознавства

Закінчивши листу громадських діячок на букву Б, що ми предложили Енциклопедії Українознавства, ми побачили, що зацікавлення цим матеріалом серед наших читачок дуже живе. Продовжуємо тепер дальший їх тяг. Будемо вдячні за доповнення і завваги, особливо тих громадськи активних одиниць, що вивезені або знищені більшовиками.

Вавриків Марія, родом Закус, нар. 1911 у Вакав, Канада, адвокат, голова Т-ва Жінок-Адвокаток у Вінніпегу, у 1956 р. вибрана однією з 11 визначних жінок Вінніпегу, членка Гол. Управи ЛУКЖ.

Вал Любов, родом Божик, нар. 1912 у Мондері, Канада, дружина сенатора В. Вала, співосновниця Ліги Українських Католицьких Організацій у Канаді, спершу скарбничка, а в рр. 1946-49 голова централі у Вінніпегу.

Васиньчук Марина, пом. 1944, сестра Антона й Павла Васинчу-

зати близький громадський контакт із передовими жінками всіх країн. Подивудігне, як жінки, поселені в різних країнах і в різних умовах, випрацювали проблеми, насвітлюючи їх правильно та діставали однозгідну апробату других. Це був великий успіх співпраці умових сил української жінки на еміграції.

Однак після десяти років праці Управа СФУЖО вирішила скликати конгрес СФУЖО в травні 1959 року для зустрічі українського жіноцтва у вільному світі та для намічення доріг, якими в майбутньому має йти праця СФУЖО. До того часу всі жіночі організації у вільному світі будуть мати змогу приготувати відповідними комісіями проблеми їхньої праці та спільно заявити свої позиції у відношенні до рідного краю, до проблем української жінки на рідних землях та до проблем, які стрічаємо у нашій праці на терені нашого теперішнього поселення.

В тому році припадає також 75-ліття українського жіночого руху і це буде гідною маніфестацією української жінки, що вступає на дальший відповідальний шлях у новому чвертьстолітті.

ків, організаторка жіноцтва на Холмщині, вбита польською боївкою у Холмі.

Васиньчук Олена, дружина Павла Васиньчука, громадська діячка Холмщини, редакторка Пром. Торговельного Вісника у Варшаві в 1929-30 рр.

Ватич Галина, замужем Кирчева, нар. 1889 р. в Кам'янці Под., лектор французької мови на університеті в Кам'янці 1918-19, потім перекладач Укр. Республіканської Капелі та всіх видань Капелі впродовж її подорожей, учителька франц. мови в Ужгороді у 20-х рр., померла у 30-тих рр.

Вашенко-Захарченко Людмила, нар. 1879, родом Афеньєва, педагог і громадська діячка на Поділлі, працювала у дошкільному вихованні та організації позашкільної освіти. Мала приватну гімназію в Барі.

Велигорська Марія, род. Яшан, нар. 1896, вчителька і дослідник нар. мистецтва, член управи музею „Яворівщина“, співвидавець опису полтавського народнього строю у Торонті, тепер у Канаді.

Величко Єроніма, родом Озаркевич, сестра Наталі Кобринської, збирач народніх вишивок, якої збірка знаходиться в Нац. Музею у Львові.

Вєрбицька Євгенія, родом Савицька, активний член студентських організацій із часів тайного університету у Львові, кооперативна діячка, авторка численних статей, редагувала жіночу сторінку в Госп. Кооп. Часописі.

Верхомир Емма, родом Нєвчас, нар. 1908 р. в Едмонтоні, Канада, голова провінціальної управи Союзу Українок Канади в Альберті у 1931-41, співосновниця філії Музею СУК, що його відкрито в 1952 р., референтка мистецтва й музею СУК в Едмонтоні.

Весоловська Марія, родом Охримович, нар. 1884 р., організаторка жіноцтва Стрийщини, довголітня голова Союзу Українок у Стрию, рідна м. Стрия, від 1940-46 пробула на засланні, померла в Стрию 1948 р.

Виговська Олена, родом Стеткевич, дружина гетьмана Івана Виговського, якій приписують вплив

на заключення Гадацького договору з Польщею у 1658 р. Впровадила вишукані звичаї на гетьманський двір. По смерті чоловіка переховувалась по різних містах України, оберігаючи сина. Після його смерті закінчила життя в манастирі.

Винників Наталія (1920-1942), звязкова ОУН, засуджена 1941 р. більшовицьким судом у великому процесі 59 у Львові на смерть із заміною на довгорічне ув'язнення. У 1941 р. звільнена німцями з тюрми, розстріляна гестапо у кивській тюрмі.

Витвицька Олена, родом Барон, 1871—1939, мати д-ра Василя Витвицького, довголітній член управи Жін. Кружка в Коломиї, голова дитячого садку при парохії, член управи Горожанського Комітету в 1920-22 рр.

Витязь Зінаїда, нар. 1909 на Слобожанщині, інженер-механік, співосновниця й голова Об'єднання Українок Бельгії, містоголова Укр. Допом. Комітету в Бельгії, містоголова СФУЖО в Європі.

(Далі буде)

ВІСТІ СФУЖО

Недавно тому розіслали ми членам-організаціям обіжники ч. 5. Прохаємо уважно розглянути його точки, а зокрема звіт фінансової референтки. Фінансові зобов'язання наших членів-організацій — це важливий доказ їхньої співпраці з Управою СФУЖО.

ПО Д Я К А

У попередньому числі подали ми згаджені збірки на подову пам'ятника бл. п. голови СФУЖО — Олени Кисілевської. виявилось, що головну підставу фонду зложили члени-організації СФУЖО, навіть такі, що їм валютова різниця і девізові регуляції дуже утруднили пересилку гроша. Оце збірне зусилля зорганізованого жіноцтва у вільному світі являється найкращим доказом, чим була для нас покійна наша основниця й голова. За цей доказ пам'яті й пошани складаємо нашим членам-організаціям й іншим установам та особам, що причинились до збірки — сердечну подяку.

Управа СФУЖО

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Our Campaign

Last January we have started a special campaign to gain new members for UNWLA. The slogan was — **to get 500 new members and thus to honor the memory of valiant 500 women who died under bolshevik tanks in Kingir, Kazakhstan, in defence of their fellow countrymen.** We called for new 500 patriotic Ukrainian workers to prove that the struggle for freedom of Ukraine never dies.

In this issue of Our Life we present the result of our campaign in the first half of 1957. It is insignificant. The Regional Councils have chosen their separate ways of securing new members, hence we shall be able only later on to make out which one has been most successful. However, we rejoice when the young Ukrainian women follow into the footsteps of their patriotic mothers and join the UNWLA, their best and most famous creation in the free world. We rejoice because this proves that our Organization will live on and will survive for the good and glory of Ukraine.

E. g. the juvenile Branch 58 of UNWLA in Detroit gained the following five new members: Olga Litzak, Jenny Materyn, Jan Sorgione, Kay Vincent, Olga Zankevitch. This we deem the beginning of great success.

What ought a juvenile Branch to do to fulfill its patriotic duty? — someone may challenge.

The UNWLA Branch 66 of New Haven, Conn., which consists of American born and newcomers alike, may show the way. It has evolved the fostering of Ukrainian art. The Branch has by now a female choir, it presented a show of Ukrainian folk costumes and of designing Easter eggs.

Owing to these efforts the Branch could afford to arrange

several shows that presented the Ukrainian folk culture to American visitors.

Yet this is but one possibility. Surely there will be found more in the course of action. All that is needed, is good will and understanding. And there are so many things to be done!

The most urgent necessity is the cultivating of intercommunication with the foreign world. The latest issue of Our Life had an interview with a delegate from Pakistan, as told to Mrs. Alexandra Riznyk from New York. This contact and cooperation is necessary not merely for UNWLA, or the Ukrainians in general. It is likewise vital to the American world which through these interconnections is learning to know better the foreign nations.

We can note such keen interest of United States in foreign nations when the Americans are creating such institutes like "People to People," or such actions like "Letters Abroad" etc., with the object of bringing closer the countries of the free world, as well as to exert some influence, whenever possible, on the oppressed peoples behind the Iron Curtain. There is a number of such efforts, like mutual visits of students and artists, as well as studying at colleges, sojourns of youth, hospitality committees etc. All these efforts are meant to draw the nations nearer to one another.

Could not such activities, in part, be included within the limits of our Organization? Our age or place of birth does not matter when we embark on such an enterprise, since we all stand up for exalted ideas—for the ideals of love of liberty which has blossomed so richly on American soil.

DESIGNATION FOR 1957

The Editorial Committee of Our Life announces in this issue its proposal to designate the best young talent in 1957. There are many young talented Ukrainian women who have already made themselves known within our community. Some have graduated from the colleges with fine record, others have distinguished themselves in some profession, still others have hit their mark in some branch of art.

Now, it is advisable to make one's mark among general public, for this surely would give them more confidence and encouragement.

The Editorial Committee is calling upon our readers to submit the names of young talents in your localities. We also wish to have a brief biography and a photo of such a talent.

There will be a special jury which will mark out a chosen one for the honor. The result of this competition will be announced in the issue for January, 1958.

A UKRAINIAN WOMAN AT A CONGRESS IN ASIA

Last spring there was held a congress of Asian Peoples' Anticommunistic League at Saigon (Indo-China). As a member of the delegation of Anticommunistic Bloc of Nations took part in the gathering Mrs. Slava Stetko.

The Ukrainian press printed several of her detailed correspondences on the journey to the congress.

After the congress was over she went to the island of Taiwan where she paid visit to Mrs. Chiang Kai-Shek.

When you change your address don't forget to send ten cents for cost of printing.

A CLUB OF UKRAINIAN GIRL STUDENTS

At the Hunter College in New York there was organized a Ukrainian Cultural Club. The members, American born daughters of Ukrainian immigrants, gather every Monday to talk current affairs over and to plan the future activities of the club.

In summer semester the club arranged an exhibit, an entertainment and a sale of cookies. The exhibit merits special mention. It displayed pretty items of Ukrainian folk art. The show was visited by more than 1000 students and many professors.

The members of the club were on duty in turn to explain to visitors the nature of items exhibited. Most questions pertained to folks-costumes and Easter eggs. At the conclusion of the exhibit the club donated to the library of the college several books in English on Ukraine.

Miss Helen Demydchuk and Miss Yaroslava Kovaluk organized the club in 1953. Ever since then similar programs have been organized every year, with various deviations, depending on the number of the members and their taste and liking.

In the summer semester the club had only 7 members of Ukrainian birth as well as 3 Americans of non-Ukrainian parentage. It was a hard job to fulfill the program, yet the members did their best to carry it into execution.

AN ALBUM OF A UNWLA BRANCH

At the annual meeting of Branch 11 of UNWLA in Trenton, N. J., an interesting novelty was revealed. To the regular books of the Branch a new one was added. It is an album with pictures and photos depicting the life of the Branch.

It is a nicely bound 'scrapbook.' On its first page is the number of the Branch with a Ukrainian ornament around it. On page two is the picture of the patroness, St. Olga, Princess of Ukraine. On page three is the space for the signature of the President of the

Branch. Then follow the pictures showing the important happenings in connection with the activities of the Branch, e. g. a children's theatrical, Mother's Day, the Day of Ukrainian Heroine etc. A separate page is set aside for the Ukrainian kindergarten in Germany which has been patronized by the Branch for several years.

This fine initiative met with sincere recognition of those present. It was suggested and carried out by Mrs. Nina Samokishyn, the Secretary of the Branch, who was very happy to hear the appreciation.

Let's hope other Branches will adopt this idea.

UKRAINIAN DISHES

TOMATO SOUP*

(with meat stock)
(Serves 6)

- 6 cups water
- ½ lb. soup bone
- 1 medium-sized carrot, cubed
- ¼ head medium-sized cabbage, shredded
- 1 small stalk celery, diced
- 1 small onion, cut up
- 1 lb. fresh tomatoes, quartered
(or 1 16 oz. con of tomatoes)
- ½ cup sour cream
- 1 T. flour
- Salt and pepper to taste
- 2 tsp. chopped parsley

Simmer slowly the vegetables (except tomatoes) with soup bone in the water for 1-½ hours.

Add tomatoes and cook another half hour.

Put this mixture through a sieve.

Blend flour with sour cream, add to soup mixture and bring to boil.

Add salt and pepper and chopped parsley and serve piping hot.**

* This is a much more interesting tomato soup than Americans are accustomed to eating.

** A typical Ukrainian touch is to serve a tablespoon of fluffy rice in the bottom of each dish.

To cook the rice, put ½ cup rice into 1 cup boiling, salted water with 1 tsp. butter. Bring to a boil, cover tightly, remove from flame and

allow to stand in warm place for 30 minutes. Do not stir after putting cover on. The rice will have used up all the water and will be dry and fluffy.

CHICKEN IN ASPIC WITH ORANGE SLICES

- 1 lb. mixed vegetables
water to cover
- 1 tsp. salt
- 1 stewing chicken
- 1 envelope gelatine
- oranges
- grapes

Cube vegetables and cover with water. Bring to a boil and add chicken which has been washed and cleaned thoroughly. If necessary add water to cover chicken. Boil for 1 ½ hours.

Remove chicken from stock; remove skin and cut meat of bones in slices, and arrange on platter.

Strain stock and boil down to 2 cups.

Dissolve gelatine in 2 T. cold water and add to hot stock. Mix thoroughly and be sure it is seasoned enough.

Pour a thin layer of gelatine mixture over chicken and garnishings. Allow to chill, then add rest of gelatine and chill again.

PLUM POTATO DOUGHNUTS

- 1 C. flour
- 2 C. well mashed potatoes
- 2 eggs
- ½ tsp. salt
- 1 lb. plums (well soaked dried fruit may be substituted)
- 3 T. butter melted
- 2 T. bread crumbs

Mix potatoes with flour, beaten eggs and salt. Roll out on board about ½ inch thick. Cut in squares and place plum in center of each square. Fold dough around fruit and pinch together at top. Place each doughnut in large pan of boiling water. When they float, boil 5-8 minutes more. Remove very carefully and dredge with melted butter and crumbs mixed. Serve hot with sour cream slightly sweetened with sugar.

OUR LIFE
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

At the Conference of International Council of Women. Dr. Jeanne Eder, former President (left), and Madame Marie Helene Lafaucheux, newly elected President.

Two Presidents of International Council of Women

Shortly before the triennial conference of the International Council of Women last June at Montreal, Quebec, Canada, it became known that its President, Dr. Jeanne Eder, was not going to run for reelection on account of her poor health.

It has been interesting to meet this outstanding figure. Tall, skinny, advanced in age, grey-headed, but young in spirit this known scholar commands general respect. Her self-possessed and composed approach and radiating spiritual strength qualifies her for a leader.

She had taken the presidency of ICW after World War II, following the disruption at the conference in 1947 when the ICW had lost ten members, the nations which then found themselves behind the Iron Curtain. However, during her term the membership has increased from 27 to 39 National Councils of Women.

The Ukrainian Women in emigration, organized in the Associa-

tion of Ukrainian Women, have frequently called on her whenever they had any difficulties to overcome, and they have been stances when she carefully and friendly examined their cases and arguments.

Hard times, incessant hesitations in the world, the contest between two forces, the emergence of new powers in the East and in Africa present the problems that demand considerable physical strength and energy from the new President.

And when I first saw the candidate for new President, a distinguished young lady in black who presents a contrast to the celebrated personage of Dr. Jeanne Eder, I asked myself whether this small French lady, Madame Lafaucheux, is not assuming too heavy a task for her feeble shoulders. And right then I felt that I ought to talk with her and find out how she regards the problems of ICW.

Madame Lafaucheux is a very

busy lady, hence I took advantage when she was having her breakfast in the cafeteria. In a brief conversation I have found out that she has begun her public work after World War II. She was active in the countries of North Africa which were under the protectorate of France. She is a member of French Parliament and has repeatedly opposed various measures of the government.

Ever since 1945 she has been a delegate of France to United Nations. From 1953 on she has been the President of the National Council of Women of France and has been at the head of the French delegation at the conference in Montreal.

To my question, what does she consider the chief object now facing the ICW, she emphasized the participation of women in public life and comprehending the problems at issue, particularly that of assistance needed by the women of Africa and Asia who are confronted by serious difficulties of ancient national customs. True, they possess their civic rights in their lands, but the problem of education of women is still not solved there, similar to that of wages, overpopulation, as well as of the prejudice of fellow countrymen against the progress among women.

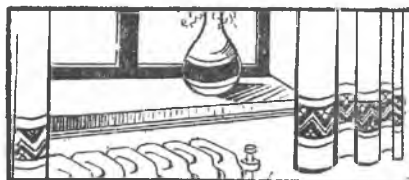
After the conference in Canada she is to embark on a journey to the islands under French protectorate.

While conversing with Madame Lafaucheux one becomes aware of her spiritual forcefulness and grasping of the problems on a vast scale. She is middle-aged but vigorous and possessing great feeling for social problems. Her appearances at the conference accentuated great experience and commanded respect of the audience.

The International Council of Women has gotten a new President who may be entrusted with great responsibilities and who is equal to her task.

We welcome Madame Lafaucheux in this lofty and responsible position and wish her success in her important work.

Irene Pavlikovska

У НАШІЙ ХАТІ

Спеціалістка домашнього господарства

Ця господарська галузь дуже мало популярна в нашому суспільстві. Якось не чути, щоб молоді дівчата по закінченні середньої школи вибирали таке звання. А воно дуже гарно розроблене в країнах заходу й поставлене на висоті університетських студій.

Вагу домашнього господарства дуже скоро зрозуміли економісти по всьому світі. Хоча зміст домашнього господарства збувся в порівнянні з давнішими часами, проте напрямні харчування змінились, вимоги гігієни далеко більші, ошадність часу складніша. Тому модерні держави стали допомагати сучасній господині. Головна їх увага звернена на сільське господарство, бо воно ставить до жінки-господині найвищі вимоги. Але й міська господиня користує з курсів і показів, які переводять стейтові чи повітові спеціалістки домашнього господарства.

Підо впливом цього змінилось загальне наставлення. Домашнє господарство втягнули у програму навчання дівочих, а подекуди й хлопчачих шкіл. Отже з закінченням середньої школи кожна молода дівчина знає загальні правила модерного харчування. На цій підставі вона зможе легко розвинути домашнє господарство, як свою спеціальність чи то продовжуючи студії, чи у власному господарстві.

Які вигляди дають студії домашнього господарства? В Європі вони вишколювали в першу чергу вчителюк для середніх шкіл. За океаном це теж поважна ділянка праці. Одначе тут, де так широко розвинений харчевий промисл, він затруднює теж велику кількість фахових сил. Стейтові агентки домашнього господарства — це фахівці, що регулюють господарське знання жіночого загалу.

Університетська статистика у ЗДА подає, що високи студії домашнього господарства існують при 500 каледжах. Абсолютенки поділились: около 30.000 працює в учительському званні, а 34.000 на державних посадах і в промислі. Навчання домашнього господарства в середніх школах обіймає — огляд харчевих продуктів, раціональне харчування, тканини, удержання й декорація хати, розподіл господарським трошем, піклування дїтьми, вартість родинного середовища.

Недавно тому Технічна Допомога ОН підкреслила значення американських спеціалісток домашнього господарства для країн сходу. Хліборобський Інститут в Індії покликав Флоренс Кімелю із Іллиной для пляну упорядкування домашнього господарства в цій країні. Так сам уряд Туреччини покликав Еллінор Дейвіс із Вашингтону для опрацювання програми показів для турецьких господинь.

Тому наша неувага до цього звання дивна й неоправдана. Правда, воно може не звучить так інтересно, як коли молода дівчина студіює біологію чи політичні науки. Але значення цього звання у побудові держави є рівноцінне. Фахівці домашнього господарства вкладають таку ж цеглину у розбудову своєї суспільности, як їхні посестри в інших галузях знання.

Пригадуються нам міжнародні жіночі конгреси, що присвячують проблемам домашнього господарства окрему комісію. Підкреслюють, що без належного упорядкування цієї ділянки жінка не зможе здобути належного місця в державі. А на конгресі в Коломбо азійські жінки в першу чергу допомагались господарського шкільництва. Бо хоч кличі рівноправ-

них студій дуже приманчиві, проте двигнення домашнього господарства в Азії є проблемою першої ваги, а його можуть розв'язати тільки фахово вишколені сили.

Всі ці міркування нав'яла нам фахово поставлена куховарська книжка, яку окремо обговоримо. Авторка її Савеля Стечишин присвятила цій галузі належну увагу і зладила повний огляд нашого харчування, що увійде в англійський світ під своїм іменем. Значення цієї книжки величезне. Вона зарепрезентує нас у кулінарному світі й засвідчить там про культуру нашого побуту.

Це є знову доказом ваги цієї спеціальности. Її носії в нашому суспільстві ще нечисленні. Ще не розвинулось зрозуміння для цього звання в нашій молоді, що дивиться на господарство, як на коєчне зло. Але недалекий уже час, коли в модерних державах поставне — подібно, як міністерство родини — окремих державний уряд, що плекатиме домашнє господарство. Чи не соромно було б, коли б не стало в нас жінок-фахівців для нього? **Л. Б.**

КОНТЕСТИ НА ПРИПИСИ

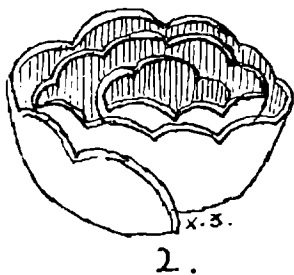
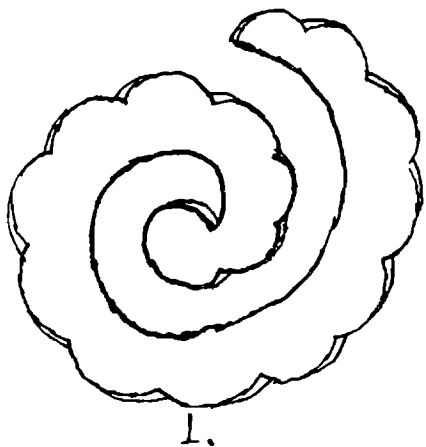
Зпочатком шкільного року великі харчеві підприємства розписують конкурси на найкращий припис. Оголошують їх по середніх школах, де вчать домашнього господарства. В умовах конкурсу вчислені вироби цих харчевих фірм, що мусять бути примінені в ньому. Наприклад — юшки Кембела, чи порошок до печення, помідорові повила або майонези. Приписи з тими виробами можуть виграти нагороду, яку дає підприємство заповідає. Участь у конкурсі можуть взяти учні середніх шкіл.

Із господарських показів

Вертаємось до декоративних по-мислів Ірини Кашубинської, що їх вона демонструвала на показі не-давно тому. Це знов прикраса на-ших саятирок із картопляною чи іншою салаткою.

Троянда з помідора

Взяти стільки помідорів, скільки хочемо мати троянд. Обирати помідор скісно так, як обираємо яб-луко, не обриваючи лущинки так довго, як можливо. Коли вже лущинка готова, покласти її на стіль-ничку й визубити ножиком край, як пелюстки троянди (гл. рису-нок). Коли це готове, тоді звинути лущинку в круг, щоб творила квіт. Покласти на салат у додати листок із петрушки.

Як виконати троянду з помідора?

1. Обирати помідор довгою смужкою і вирізьбити її в зубчики. 2. Звинути легко у квітку, що нагадує троянду.

A decoration for salad may be easily made from a tomato. Paring it, like an apple, in long stripes (Fig. 1), we scallop on one side. Then we fold the rind into a sort of flower (Fig. 2) reminding a rose. It makes a fine ornament for potato salad.

Як водиться?

Стоїмо на межі двох світів. Жи-вемо ще традицією нашого побу-ту в старому краю, що виказував ще багато признак старосвіччини. А тепер живемо у промислових країнах заходу, де давня традиція уступила місце модерній простоті. Тому й у нашій дійсності часто зустрічаються поняття, а нерозуміння. Про те пишуть нам наші читачки і дома-гаються вяснення. Якою дорогою нам іти?

Пошана до наших традицій ка-же нам зберігати давні, добре ві-домі форми. Але ввічливість каже нам пізнати й товариські форми країни, а якій живемо. Врешті, но-ве життєве темпо нам їх накидає.

На наших очах витворюються нові правила товариської поведінки.

Стараймося їх пізнати!

Недавно тому, під час одного бенкету, припало мені місце серед незнайомих людей за одним круг-лим столом. Я не знала, чи мені знайомитись з усіма, чи тільки з сусідами? Врешті я почала гово-рити з однією сусідкою, але вона була зайнята розмовою. А сусід із другого боку був дуже мовчали-вий. І так цілий вечір проминув для мене нецікаво. Як треба було тут поступити?

Читачка з Нью-Йорку

Ясно, що треба, щоб люди за одним столом познайомились із собою. Це ж вони зійшлись спіль-но з відомої нагоди і вже це одне їх обідне. А під час обіду чи ве-чері є звичайно нагода до роз-мови.

В американському світі бен-кети є дуже частим явищем гро-мадського чи приватного життя й тому там виробились дуже зручні правила поведінки. Звичайно коли зійдеться гурт людей при одному столі, якась особа (звичайно жі-ночого роду) назначена господинею (гостес) того стола, яка зна-йомить людей і дбає про їх розва-гу. А коли такої немає, тоді хтось із гостей самочинно перебирає та-ку функцію. Всі гості знайомлять-ся й розмова стає загальною. Пі-

Квашення й маринати

Марината — це городина, при-ладжена в оцті. Оцту вживаємо лиш 5—10%-вого. При сильнішо-му оцті, краще збережеться мари-ната. Але він шкідливий для люд-ського організму через надмір квасів. Тому й не вживаємо так багато маринатів, як квашеної го-родини. Маринати служать тільки як перекуска, або додаток до страв.

Яку городину маринувати? У першу чергу огірки, фасолу, ка-ляфіори, помідори й різні мішані ярини, що їх звемо чужим словом „пиклі“. Городина, що її марину-ємо, повинна бути чиста, здорова й позбавлена всяких зайвих ча-стин. Складаємо її тісно в горщи-ках або слоїках і заливаємо оц-том, що його перед тим перева-рили з корінням. До варення оцту не користуватись металевою по-судою, а тільки доброю емаліо-вою. Маринату переховуємо у сло-їках, завязаних пергаміновим па-пером. Коли б на верху показала-ся плісня, тоді треба злити оцет, зварити новий і ним знов залляти городину.

Помідорова салата в оцті

Взяти круглих, не перезрілих, червоних помідорів, добре витер-ти, покроїти в грубі скибки і уло-жити грубою верствою у цидилі. Посипати сіллю і лишити на кіль-ка годин. Сіль витягне з них над-мір води. Потім складати до слої-ків і залляти зимним, 10-процен-товим оцтом, що ми переварили перед тим із корінням і цибулею, покраною в пластинки. Завязати пергаміновим папером і перехо-вувати в холодному і сухому місці. Салата годиться до дичини й ін-шого м'ясива.

сля вечері всі прощаються з со-бою, як давні знайомі.

Видно, що в нас ця засада ще невідома. Давніше всі наші люди себе знали й цих правил не було потрібно. А тепер, коли наша гро-мада зросла й стала рухливою, треба й нам подумати над новими формами. Організатори бенкету повинні назначувати „господинь“ кожного стола. **Тітка Христина**

Росолове м'ясо з помідорами

Потрібно:

- 6 картоплин
- кусень росолового м'яса
- 3 помідори
- трохи соли й перцю
- 1 ложка товщу
- 2-3 ложки сметани

Зварити картоплю, обібрати з лушпини, покроїти в пластинки і прохолодити. Вимастити ринку товщем і виложити верству картоплі. Хто любить, може посипати перцем. На те покласти м'ясо, покраяне в дрібні кусники. Покрити все платками помідорів та дрібно січеною цибулею. Полляти це сметаною і дати до печі на 20 хвилин на 350°.

Страва дуже відповідна на полуденок (ланч).

Баранина ірландська

Потрібно:

- 2 ф. баранини
- 2 великі помідори
- ½ головки волоської капусти
- ½ горнятка фасольки
- 2 картоплі
- 1 салера (2 біла)
- 1 морква, петрушка й цибуля

Зварити фасоль. Збити й посолити баранину з задньої чвертки. Лишити на пів години. Всю городину покроїти в кістку, а цибулю покришити. Взяти глибоку ринку, вложити туди баранину, обложити городиною (помідори й картоплю додати пізніше), докинути зварену фасоль, прикрити покришкою й душити, підливаючи по трохи. Коли м'ясо трохи змякне, додати помідори й картоплю і душити, аж змякне зовсім. Тоді виїняти баранину, покроїти у скибки і виложити на полумисок, обложивши городиною.

Пиріг із солодкою капустою

Потрібно на начинку:

- 2 невеликі головки капусти
- ½ ложочки цукру
- 1 цибуля

- 1 ложка зварених і посічених грибів
- 2 твердо зварені яйця

На тісто пів-французьке:

- 2-2½ горнятка муки
- 1 горнятко масла
- 1 жовток
- 1 горнятко квасної сметани

Посікти масло в муці і замісити легко тісто, не вимішуючи сильно, а лиш так, щоб сполучилися складники. Маса тіста не має бути суцільна, а можуть у ньому залишитись грудки масла. Тісто треба заробити на 12 годин перед печенням. Найкраще замісити його ввечері, залишити в кімнатній температурі у щільно закритій посудині. На другий день розтачати й начинувати начинкою. Накладати на помашену бляху і вставляти до нагрітої печі на 425° Пекти коротко, бо 25 хвилин.

На тісто французьке:

- 2 ф. муки
- 1 унція дріжджів
- 1 склянка молока
- 3 жовтка
- 1 ціле яйце
- ½ ф. солодкого масла

Розпустити дріжджі у літньому молоці, а коли підростуть, розчинити з мукою. Вбити в горщику жовтка з яйцем, влити до тіста і місити так довго, аж на тісті покажуться міхурці. Поставити в тепломі місці, щоб виростило. Коли рушиться, поставити до леднички. тим часом сполокати масло і витиснути в серветі. Вистуджене тісто поставити на стільницю, розтачати на квадрат, виложити середину маслом, розтачати його і звинути тісто, як у коперту. Дати до леднички на пів години. Повторити це тачання тричі. Пекти в вогрій печі у високій температурі.

Коржик із овочами

Потрібно:

- 4 яйця
- 1 горнятко (кап) цукру
- 2 горнятка муки
- 2 ф. овочів (сливки, грушки або яблука)
- трохи масла
- терта булка
- порошок до печення

Цілі яйця втерти з цукром. Вимішати муку з порошком до печення і додаючи по ложці, вимішати з яйцями. Овочі обмити, яб-

лука обібрати й покроїти на скибки, а сливки викісткувати. Коли квасні, поцукрувати.

Вимастити форму маслом і висипати булочною. Положити на дно озочі і виляти на них тісто. Верства тіста може бути тонка, бо виросте. Пекти на 350° пів години.

Можна виконувати це з іншими овочами теж. Дуже гарно виглядають зварені половинки бросковинь, коли уложити їх заглибиною наверх і в неї покласти сушену сливку.

ЧОРНЕ НЕ Є ПОНУРЕ

Заповіджений чорний кольор втримався. Осінні вистави повні чорних туалет, костюмів, плащів. Але вони не вражають понуро! Бо при кожному є кольоровий детал — шалик, поясок чи підшивка. Особливо вдатно лучиться чорне з синім. Волошковий капелюх, намисто й торбинка чудово вражають при чорному костюмі. Але любуються і в яркіших тонах. Мохово-зелений чи медово-жовтому, а навіть виразно помідоровому.

А фасони? Гладкі вовняні сукні з пояском, до праці. Прикраси їх у комірах і кокардах. Елегантні чорні сукні „кактей“ з невеликим декольтом для скромних зустрічей. Прикрасою тут намисто або квітка. А про вечірні сукні ще час нам думати. Поговоримо про них у черговому числі.

ЗНАЧЕННЯ БАТЬКА

Дорота Барклі, що пише на виховні теми в Нью Йорк Таймсі, розглядає тепер значення батька в родині. Перевела багато студій в родинях, де батька немає, щоб порівняти їх із такими, де діє батьківський авторитет. На її думку найбільше відчують цю недостачу хлопці у віці 9—12 літ, але воно відбивається також на дівчатках. Такі діти мають багато самопевності, але й бракує їм виразного погляду на майбутнє. Старшим дітям бувають незрозумілі всякі громадські справи, а головне — бракує їм погляду на те, що з громадської точки погляду правильне, що ні.

Українська вишивка

ВИШИВАНА СКАТЕРТЬ

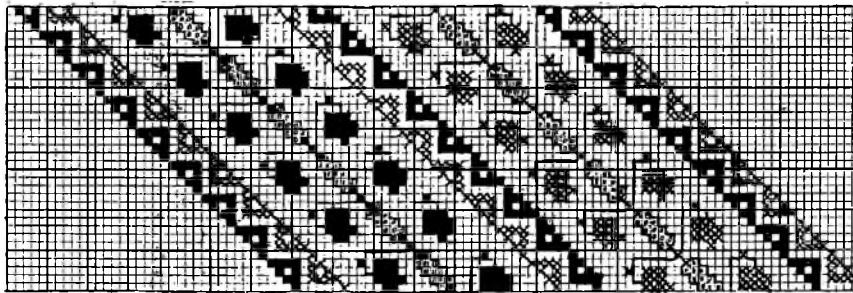
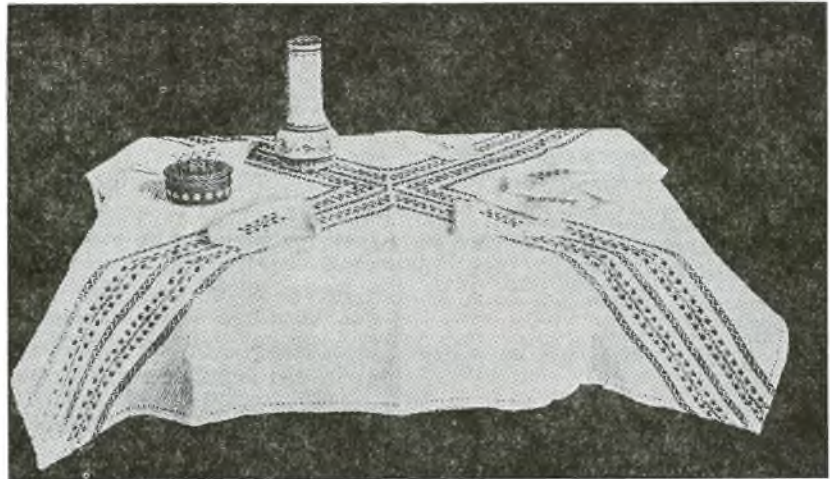
Коли ми хотіли б придбати вишивану скатерть на свій Різдвяний стіл, саме час нам її упрямувати.

При відсутності подвійно широкого полотна треба нам зручно лучити в скатерті дві ширини. Це переведено при поданому моделі, де скісні смуги зору лучаться посередині.

Скісний взір біжить від рогу до середини й завершується тут у гарний шпиль. З другого боку це повторюється. Середина зору творить собою новий, цікавий мотив.

Рубець скатерті викінчений вузенькою мережкою.

Серветки прикрашені галузкою з того ж узору й викінчені завианкою.

Буковинський взір

Хрестиковий взір виконаний у красках чорній $\blacklozenge\blacklozenge$, червоній $\times\times$ (ч. 310), жовтій $—$ (ч. 741), зеленій oo (ч. 905).

Нова збірка для дітей
на осінні й зимові місяці
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

Упорядкувала
Марія Юркевич
Ціна 50 ц.
з пересилкою 55 ц.
Замовляти у Централі СУА
й усіх книгарнях

Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної

„О Й, Х Т О Т А М?“

Гарні ілюстрації, кольорова
обгортка. — Коштує 80ц.
Замовляти в Централі СУА

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
Упорядкувала Марія Юркевич
Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.
Замовляти в Централі СУА

Двос друзів

В Івасика був гарний пес Тінті. Івасик ще був дуже маленький, коли тато приніс песика додому та сказав мамі:

— Дивись на нього, він доброї породи. Сподіваюсь, що цей пес буде добрим сторожем та приятелем нашому хлопчикові.

Так воно й сталося. Тінті дуже любив Івасика. Куди б він не пішов, Тінті скрізь був із ним. Не було гіршої образи для Тінті, коли йому казали:

— Сиди вдома, тобі не вільно йти з нами!

Тоді він спускав хвоста вниз, сумно схиляв голову та йшов до свого куточка, де було його місце. Там він лягав і дивився такими очима на всіх, нібито от-от заплаче. От і сьогодні знов йому так сказали. Рано, як завжди, тато пішов на роботу, мама працювала в кухні, але Івасик не побіг надвір гратися, а взяв до рук гарненьку скриньку, з якої пахло чимсь смачним та ще якусь торбу, одягнувся й пішов до дверей. Тінті підбіг до нього, але він погладив його і сказав йому рішуче:

— Ні, песику, сьогодні тобі не вільно йти зо мною. Ти знаєш, що я вже виріс великий. Маю ходити до школи. Розумієш? До школи!

Що це за нове слово „до школи?“ Своєю собачою головою Тінті не міг зрозуміти, але знав одне: Івасик покидає його та ще й мабуть надовго, бо взяв з собою їжу зовсім так, як тоді, коли вони разом ходили на прогулянку далеко в ліс.

Тінті не міг із цим погодитися. Як тільки двері зачинились за хлопцем, пес підбіг до вікна та легенько вистрибнув у садок, а звідтіля вибіг на вулицю. Тінті був розумний та хитрий. Він не доганяв Івасика, а біг за ним на певній віддалі. Знав, що Івась може його

прогнати додому, якщо побачить. Скоро вони спинились перед великим будинком, де на подвір'ї гралась діти. Івась зайшов на це подвір'я якраз у той час, коли зазвонив дзвінок. Діти кинулись усі до дверей будинку. Пішов з ними й Івась. Тінті теж просунувся у двері за останніми дітьми. Там нюхом знайшов сліди свого господаря, а ті привели його до однієї кімнати. За звичкою Тінті пошкрябав лабою у двері та чекав, що Івась йому відчинить. Але даремне: ніхто не обзивався. За дверима лунав чийсь чужий голос. Кілька разів Тінті робив спроби нагадати про себе, але без вислуду. Тоді він зробив так, як часто робив вдома. Став на задні лаби, натиснув на ручку дверей, двері подались і пес опинився в великій кімнаті. Там було багато діток та якийсь дорослий пан. Але найважливіше — вкінці кімнати, у лавці сидів його любий Івась. Всі побачили Тінті. Почулись голоси:

— Дивись, пес! Як це він сюди попав?

А дорослий пан сердито запитав:

— Хто це привів сюди теса? Чий він?

Ніхто не встиг ще відповісти, коли Тінті дзвінко гавкнув та підбіг до Івася. Всі обернулись до нього. А пан запитався:

— Це твій пес, Іване? Ти, правда, новик, але мусиш знати, що собака до школи не вільно брати.

Івась почервонів і мало не крізь сльози відповів:

— Я його не брав! То він сам вискочив із хати і якимсь прибіг. Я й не бачив його, Тінті, і як тобі не сором? — звернувся вже до песика.

Тінті спустив голову. Він зрозумів, що зробив якусь прикрість своєму любому господареві та не

знав, що йому треба робити. На допомогу прийшов дорослий пан. Це був учитель.

— Сподіваюсь, що це перший і останній раз твій пес зайшов до школи. Він видно розумний, коли знайшов сам дорогу. Ти навчи його носити тобі книжки до школи. А покищо виведи його на вулицю, хай іде додому.

Івась вивів Тінті на вулицю і сказав йому:

— Йди додому, Тінті! Прийду скоро, розумієш?

Видно Тінті не зрозумів Івася, бо до кінця науки просидів коло шкільної огорожі, дожидаючи свого господаря. Вдома Івась розповів батькам про школу і про те, як Тінті був із ним у клясі. Тато допоміг Івасеві навчити Тінті носити книжки до школи. Тепер уже ніхто не казав Тінті „не вільно“. Він біг із торбою в зубах, а за ним поспішав Івась. Але Тінті вже не чекав біля огорожі. Коли кінчалась наука, Тінті біг завжди назустріч Івасикові, пам'ятаючи про торбу. Весело було тоді обом — школяреві Івасикові і його другові Тінті.

Ніна Наркевич

МАЛЕНЬКА

**Я ще не знаюся, де в мене права,
Де в мене ліва рука, —
Я ще така собі, кажуть, роззява, —
Я — ще така!**

**Часом гуляю я, та й задивлюся
На горобців у саду...
Ну, і не зчуюся, як спотикнуся,
Як і впаду...**

**Носом — униз, а там травка
І не колюча ніяк, — [мякенька,
Тільки на носуку вава маленька,
Тільки — синяк.**

**Але не смійся, хай Бог боронить! —
Трохи ось я підросту, —
З вітром гулятимусь наперегони,
Й то не впаду!**

О. Кобець

Пригода в лісі

Раз пішов я у ліс по квіти. День був гарний, соняшний, теплий. Який то ліс чудовий улітку! Зелені, крилаті клени згинаються над тобою широкими, листястими гілками. А побіч них високі, дужі дуби випростались, немов козаки за порозькі, що стережуть лісову красу... Внизу трави, квіти, море зелені. Вгорі співають пташки, кують зозулі, майстерно вистукують дятлі...

Став я посеред лісу, мов зачарований. Аж згадав про квіти, що їх мав нарвати своїй меншій сестричці на уродини. Нахилиюсь, а вони пахнуть так, немов медом хтось їх полляв. Зірвав я одну квітку, другу, третю. Рву і складаю в китицю. Уже чималенька вона, а ще хочеться більше. Коли я до однієї квітки, а з-поза неї лізе до мене величезна з дві мої руки завбільшки, жовто-срібна гадюка. Під моїми ногами неначе земля похитнулася — так страшно мені стало. Руки тремтять, серце калатає. Не знаю, як воно сталося, а тільки з того страху я зірвався з місця, мов опечений і — навтьоки! Але квітів із рук не випустив. Притис їх до грудей і мчуся, аж дух мені заперло. Озираючись боюся, а хочеться. Чи не жететься за мною гадюка?

Озираючись і яка дивовижа! З ляку, виходить, я далеко не забіг від тих квітів, де рвав (а здавалось мені — що я так швидко біг!), бо недалеко позади мене я побачив гадюку і сірого їжачка. Між ними точилась страшна боротьба. Їжак, видно, схопив гадюку за хвіст і заховав свою голову в середину, скрутившись у клубок. Ні голови його, ні очей, ні ніжок не було видно а тільки настобурчені, гострі, як голки — колючки. Гадюка, бажаючи вирватися із того затиску, щосили звивалась над їжачим клубком, билася головою і всім своїм тлубом об голки, розбиваючись об них.

Боротьба між гадюкою й їжачком була жорстока й завзята. Такого я ще ніколи не бачив! Я стояв, як укопаний, чекаючи на вислід цієї боротьби. Радів із кожного сміливого поруху їжачка і безсилого борсання гадюки. На-

решті гадюка зробила останній, кволий порух і — завмерла. Вона була нежива.

Тоді їжачок-сірячок випростався, висунув із свого клубочка писочок, подібний до чорного пятачка, подивився на мене добрими, маленькими, як у рибки очима і немов хотів сказати до мене: — Тепер можеш спокійно рвати квітки, небезпека минула...

Радості моїй не було кінця. Я

хотів підійти до їжачка й погладити його руками по сіренькій одежині, але він уже поліз у куші, до свого кубельця.

Я ще нарвав квітів, зладив велику, гарну китицю та й повернувся додому. А в хаті розповів про цю пригоду з їжачком-сірячком та гадюкою. Я щоб знали, що їжак не боїться гадюк і вбиває їх, як описано вище, то я розказав це й вам, дорогі малі читачі дитячої сторінки. Матиму нагоду — іншим разом розкажу ще про щось. **Петрусь**

Чому у слона такий довгий ніс ?

Сирій слон був кремезний і дуже добрий — завжди радо допомагав товаришам. У гушавині ліса протоптував стежку до води, щоб меншим тваринам легше було йти на водопій, а найменших брав на свою широку спину і доносив до води.

Одного разу маленька малпа вилізла високо на дерево, а злізти не вміла. Мама її була хвора й не могла їй допомогти. Довго старалася — ані скочити, ані сповзти — занадто високо! На радість побачила слона й почала його прохати, щоб прийшов їй із допомогою.

Тоді ще у слона ніс був звичайний, як у всіх других звірят. Він

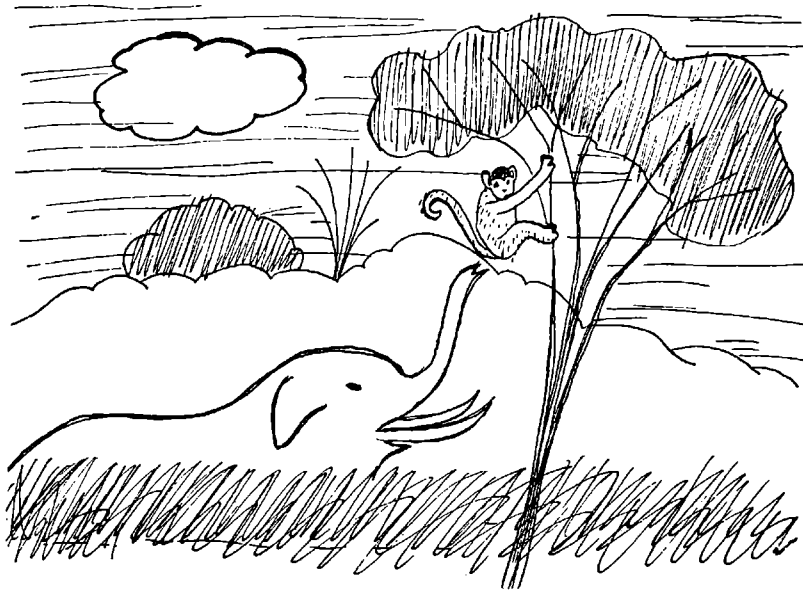
підійшов до дерева, на якому плакала маленька малпочка і хотів її зняти. Довго намагався, але не міг досягнути. Ніяк!

Тоді Господь Бог побачив, як слон хоче допомогти й каже:

— Треба збільшити йому ніс, щоб він міг врятувати дитятко-малпу. І ніс слона почав рости й рости, поки став довгим хоботом. Аж тоді зміг зняти з дерева малпочку.

Хобот залишився слонові назавжди і добрий слон може тепер своїм довжелезним носом дістати, де лиш захоче.

З англійського Л. Л. Р.

І ніс слона почав рости й рости, поки став довгим хоботом...

Рисунок Олі Михалевич

Проминув літній час. Повертаємось до громадської праці, відсвіжені враженнями й зустрічами. Багато з нас подорожувало, а дехто вітав у себе рідню й приятелів. Скільки новин і розмов! Десь відлетіла наша втома й неохота. Знов бачимо життя в новому світлі. З Божою допомогою приступаємо до праці!

Перші сходи́ни Відділу у вересні проминуть оживлено. Кожна членка живе ще враженнями з вакацій. Варто було б послухати цікавіші з них, особливо ті, що відкривають нові околиці чи події. Може й попрохаємо їх розказати нам це при чаю?

А покищо треба впровадити членок у нашу громадську дійсність. Перед нами найближче — Окружні Зізди. Треба готуватись до них вже надобре. Окружні Ради призначають комісії і приділяють їм теми. А Відділи вибирають делегаток. Щоб якнайбільше винести з нарад і скористати.

Клич Окружних Рад для приєднання членства на місце 500 погибших — не пролунав марно. Вже маємо виследи першого півріччя у двох Окружних Радах! Окружні Ради в Дітройті і Рочестері гарно попрацювали й можуть похвалитись майже однаковим успіхом. А як воно буде в Окр. Радах НьюЙорку й Філадельфії? Побачимо у черговому числі.

Вже надруковано членські виказки для членок СУА. Відділи, що надіслали списки членок, дістануть їх у першу чергу. Прохаємо й інші Відділи, надіслати їх у найближчому часі.

Управи Відділу виставлять членські виказки всім дійсним членкам свого Відділу. Виказка — це видимий доказ приналежності до організації. Членка повинна приносити її на сходи́ни й імпрези.

Разом із приєднуванням членів повинні Відділи дбати також про збирання передплат. Виставляючи виказки членкам треба перевірити також, чи членка передплачує „Наше Життя“. Це допоможе нам виконати ухвалу XI Конвенції, що припоручає кожній членці СУА передплачувати наш журнал.

У цьому числі проголошуємо спеціальне змагання — відзначення найкращого молодого таланту. Умовини подаємо у вступній статті. До нього може причинитись кожна членка СУА! Тому розглядайтесь між молоддю у вашій місцевості, та зголошуйте їх журналові, найгіднішу з-поміж молодих жінок вашої округи!

Розпочинаючи працю Відділу по вакаціях, треба розглянути у першу чергу зобов'язання до Централі. Чи є ще якісь залегlostі? Скільки ще треба вирівняти? Розсилаємо таблицю залегlostей до всіх Відділів. До кінця нашого громадського року вже недалеко. Отже тому треба так уплянувати працю, щоб ми могли до річних зборів це вирівняти.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 25. червня до 31. липня, 1957

Річна вкладка і Організац. Фонд:

Від. 16	Міннеаполіс	—	—	5.00
20	Філадельфія	20.00		5.00
34	Коговс	20.00		5.00
59	Балтимор	20.00		5.00
62	Сан Франциско			

64	Нью Йорк	10.00	—	—
		20.00		5.00

Фонд Централі:

Від. 7	Акрон			30.00
16	Міннеаполіс			36.00
20	Філадельфія			50.00
59	Балтимор			25.00

Резервний Фонд:

Від. 34	Коговс			10.00
59	Балтимор			10.00
64	Нью Йорк			10.00

На Дім СУА:

Катруся Ярош Рейсор,				
Сінсіннаті				5.00

Вкладка до СФУЖО:

Від. 16	Міннеаполіс			5.40
---------	-------------	--	--	------

Конвенційний Фонд:

Від. 20	Філадельфія			5.00
34	Коговс			5.00
64	Нью Йорк			10.00

Фонд „Мати й Дитина“:

Від. 11	Трентон			40.00
16	Міннеаполіс			15.00
19	Амстердам			33.00
24	Елизабет (збірка)			76.25

„ 28	Ньюарк			99.00
------	--------	--	--	-------

„ 47	Рочестер			31.00
63	Детройт			11.00
64	Нью Йорк			130.00

„ 66	Нью Гейвен			66.00
Катруся Яремко, Геленвил				2.00

Фонд сл. п. О. Кисілевської:

Обеднання Українських				
Жінок ЛВУ, Монреал				10.00

Жіноча Секція ХОС,				
Курітіба, Бразилія				6.45

Пресовий Фонд „Н.Ж.“:

Від. 7	Акрон			5.00
16	Міннеаполіс			10.00
34	Коговс			10.00
36	Шикаго			8.00
59	Балтимор			5.00

„ 60 (мол.)	Клівленд			25.00
-------------	----------	--	--	-------

Д-р Наталя Пазуняк, Філа.				5.00
Йоанна Котовська, Пайн Біч				2.00
Ярослава Хархаліс, Торонто				1.00
Анна Дусаненко, Нью Йорк				1.00

На „Фонд 500“:

Від. 7	Акрон			5.00
17	Маямі (збірка)			30.00
36	Шикаго			35.00

3	подякою,			
---	----------	--	--	--

А. Кульчицька, фін. секр.

А. Сивуляк, касієрка

В ІМЯ 500 ЖІНОК У КІНГРІ

На початку цього року Гол. Управа проголосила клич: придбаймо 500 нових членок! В ім'я тих, що згинули героїською смертю в Кінгрі— нехай стане в кожній нашій окрузі 500 нових до праці. Хоч може й не дорівнюємо їм у героїській посвяті, проте кожна зі своїх сил причиниться до того діла, яке вони започаткували.

Наші округи з радістю відгукнулись на те. Кожна прямує до того своїм окремим шляхом. У ч. 5 „Н.Ж.“ вміщено звіт про заходи Окружної Ради у Дітройті. Окружна Рада в Рочестері намітила собі інший спосіб. Впродовж цієї акції викажеться, котрий дасть кращий вислід. А тепер підчислюємо придбане членство за І. піврік 1957:

Окружна Рада США в Рочестері:

	6	47	49	57	68
Відділи:	Рочестер	Рочестер	Бофало	Ютика	Сиракюзи
Дотеперішнє число членок:	102	73	58	20	ново-створ.
Придбано членок:	7	5	2	2	42
Загальне число новопридбаних членок округи —	58				

Окружна Рада в Дітройті:

	5	23	26	31	37	58	63
Відділи:							
Дотеперішнє число членок:	80	90	85	20	12	35	52
Придбано членок:	2	6	8	10	—	5	12
Загальне число новопридбаних членок округи —	43						

Прізвища новопридбаних членок подаємо на іншому місці.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Нарада референток суспільної опіки

Окружна Рада Відділів США в Нью Йорку за ініціативою своєї реф. суспільної опіки п-ні О. Гординської — що є разом і реф. суспільної опіки США — скликала на день 14. червня ц. р. до Нью Йорку нараду референток суспільної опіки всіх її приналежних Відділів. На жаль з округи були заступлені тільки два Відділи: 66 Від. з Нью Гейвену і 28. Від. з Ньюарку.

Ціллю нарад було познайомити п-ню О. Гординську з працею суспільної опіки в поодиноких Відділах. Із звітувань референток виявилось, що Відділи дуже зацікавлені суспільною працею. Деякі з них обмежують суспільну опіку виключно тільки до свого членства, більшість вийшла поза межі праці самих для себе і вдер-

жує ще принайменше по одному або й два дитячих садків у Німеччині чи Австрії, підтримує сиротинець, допомагає нашим визначним непрацездатним особам в Європі і там же теж деяким студентам.

Вислухавши це звітування забрала голос п-ні Гординська і подала свої завваги, які в основному покривались із звітами поодиноких референток. Їх можна звести до слідуючих пунктів:

1. Співпраця і поради для жінок що не знають мови, у підшукуванні мешкань, праці, полагодування соціальних забезпечень, відвідування хворих по шпиталях, старечих домах, джури біля самотніх, хворих жінок і опіка над дітьми хворих матерей і т. д.

2. Допомога матеріальна тим жінкам і родинам так в Америці, як і поза нею, що їй конечно потребують. Виконуючи цю роботу слід увійти в контакт із україн-

ськими й американськими харитативними організаціями, що є в даній місцевості і користати з їх досвіду й засобів.

Слїдувала поживавлена дискусія, в якій між іншим висловлено такі думки: Всі допомогові фонди суспільної опіки повинні переходити через Централю, бо тільки так можна забезпечити їхній раціональний розподіл; (пп. І. Левкович, К. Пелешок, О. Різник). Референтки суспільної опіки поодиноких Відділів повинні пересилати місячні звіти про стан своєї роботи до реф. суспільної опіки Окр. Ради. (п-ні М. Гижя).

Видвигнено думку, щоб створити вакаційну півоселю США для працюючих, убогих матерей у часі вакацій. (п-ні І. Левкович).

Постановою, щоб обговорені важливі справи провести в життя скрізь там, де ще цього не практиковано, закінчено наради.

Марія Стефанів

ЧЕСТЕР, ПА.

День Матері 2 Відділу

Дня 12. травня о 4-тій год. о. парох Мицик відправив молебень до Матері Божої. Потім усі зійшлися до Нар. Дому, щоб відсвяткувати Свято Матері. Голова Відділу п-ні Пецюх відкрила свято, а церковний хор при Укр. Прав. Церкві під орудою о. Заяця започаткував програму, відспівавши Отче наш. Слїдувала промова о. Мицика, а потім точки програми. Це були — „Мати“ (муз. о. Заяця), „Дівчина Явдошка“ (нар. пісня) у виконанні дитячого хору, фортепіанове сольо Бетовена — Оксана Заяць, пісня „Ой, не шуми луже“ — Медведя і Гужви, деклямації англ. мовою — недільна школа, фортепіанове сольо „Верховино“ — С. Єдинак, народні танки дітей під керівництвом п. Т. Тершака. Слїдував реферат, що його виголосила п-ні Анна Заяць. Дальші точки програми обіймали — сольо на акордеоні — учень Верещак, „Моя мама“ — деклямація Е. Заяць, „Вечірня пісня“ М. Стеценка — сольо Д. Барагури, при супроводі М. Велин, вірш „Мама“ — деклямація учня Захаркова, дитячі танки під керів-

ництвом Т. Тершака, пісня „Ой, ти дівчино“ і „Я сьогодні“ — церк. хор.

Публика нагородила виконавців рясними оплесками. Потім наші господині приладили смачний обід, а дівчата і хлопці з Укр. Православної Молоді подавали. Під час обіду покликано до слова представників організацій. Від старшого Сестрицтва промовляла п-ні Ляхович, від молодшого п-ні Верещак, від Укр. Громади п. Каспер, від Укр. Прав. Молоді п. Велин, від 15 Відділу СУА п-ні Олійник. Промовляв також б. парох нашої церкви о. Федорович, який загостив при нагоді й якого всі парохіяни радо повитали.

Найстаршою мамою цього року вибрано Союзянку нашого Відділу п-ню Анну Мисишин, а наймолодшою членку Укр. Прав. Молоді п-ню Велин. Обох матерей обдаровано квітами.

Свято закінчено відспіванням національного гимну. **М. І.**

АКРОН, ОГАЙО

Річні збори 7 Відділу

Дня 9. грудня 1956 зійшлися членки численно до церковної залі. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні М. Пулк. Секретарка п-ні Галамай прочитала касовий звіт. Контрольна комісія перевірила книжки, касієрки п-ні А. Зепко і секретарки п-ні Галамай, і знайшла все в порядку. Присутні висказали управі своє признання і попрохали її даліше провадити Відділ. Треба зазначити, що управа діє вже п'ятий рік.

У 1957 р. влаштовано Свят-Вечір для членок і їх родин. Членки Відділу ходили шедрувати, а саме пп. Софія Гошко, Антоніна Кулик, П. Когут, А. Хвостик і П. Галамай. Дохід із шедрування поділено між пам'ятник Лесі Українки у Клівленді (50 дол.), Визвольний Фонд (10 дол.) і радіопрограму у Клівленді (5 дол.). Щомісяця відбуваються сходина у Відділі, де відчитуються обіжники з Централі. Влаштовано гарне Свято Матері. Доповідь прочитала п-ні Галамай, а діти виголосили деклямації. Дохід із цього свята поділено: на прес. фонд „Н.“ (5 дол.) і на

Фонд Пятсот (5 дол.). На будову нової церкви Відділ ухвалив 100 дол. От так представляється праця нашого Відділу, що хоч скромно всеж старається виконати деяку працю у громаді. **П. Галамай, секр.**

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Свято Матері

Дня 1. червня відбулось в українській школі при парохії св. Константина Свято Матері, влаштоване заходами 16 Відділу.

Свято відкрила містогорова п-ні К. Гуцал і ширими словами заклікала плекати ті духові цінності, що нам матері передавали з покоління в покоління. Програма, хоч невелика, зате солідно виконана, складалась із дитячого співу, ритмічних вправ, танків і музичних точок — три на фортепіані, скрипці й акордеоні.

Головною точкою свята була дитяча гуртова сценка на тему „Ой, маю я три матері“ (вірш К. Вагилевича). Її провела Тая Гришинин у формі реферату. Для кожної матері присвячено окрему згадку, переплетену відповідними деклямаціями.

На кінець діти вручили квіти імпрезовій референтці п-ні О. Луцк з подякою за підготову свята.

Марія Паньків, секр.

МАЯМІ, ФЛА.

Академія в честь Жінки-Героїні

Далеко від соняшної України, а ще даліше від закинутої й невідомої могили 500 героїнь — якщо можна назвати могилою простір, политий кров'ю, на якому були розчавлені їх кістки — Відділ ім. Олени Теліги згадав на Зелені Свята не тільки 500 посестер, що згинули в Казахстані, а всіх українок, що віддали своє життя за Батьківщину.

Вранці в українській католицькій церкві в Маямі о. парох Смаль відправив панахиду за душі поляглих. Ввечорі у приміщенні Укр. Клубу відбулась академія. Голова Відділу п-ні О. Подубинська привітала присутніх, а п-ні Мотря Багатюк із Філадельфії проспівала американський гимн. Отець Павло

Смаль виступив із промовою, присвяченою пам'яті всіх поляглих. Доповідь про 500 погиблих виголосила орг. референтка Централі п-ні Марія Біляк.

Мистецька частина академії склалася з інсценізації „Розпята Україна“ укладу О. Подубинської у виконанні пп. Віри Загуйко, Марії Венгльовської, Франі Зиблікевич, Єви Бойчук, Ліди й Наді Остапюк, сольоспіву п-ни Ліди Остапюк „Чи я в лузі не калина була“ (супровід З. Подубинської) і „Чуєш, брате мій“ (супровід Б. Остапюка) та „Грішниці“ Лесі Українки, в якій виступили пп. Зоря Подубинська й Анна Наконечна. На закінчення присутні проспівали національний гимн.

Збірка на Залізний Фонд Пятсот принесла 30 дол.

О. Подубинська, голова.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

День Батька 30 Відділу

Дня 16. червня відбулась ця зустріч у городі голови п-ні Катерини Мураль. На початку голова відкрила свято, привітала присутніх батьків і зясувала їх заслуги у будівні родини. Потім запросила присутніх на обід. Під час обіду покликано до слова містогорова п-ню Різун. Потім промовляли старші батьки — п-ве Кухта, Різун, Тремлюк, Мазоловський і Мураль. Забирали слово також молодші батьки, як пп. Василь Мураль і Сіпка. На закінчення голова п-ні Мураль подякувала батькам і гостям за участь і членки відспівали їм „многая літа“.

30 Відділ не забув при тій нагоді про „Наше Життя“ і прислав 15 дол. на прес. фонд.

Марія Фецачин, рек. секр.

Ювілей Веселого Кружка

У Веселому Кружку у Клівленді є багато членок СУА і коли настав його 25-літній ювілей, то його відсвяткували у городі п-ва Муралів дня 20. червня. Посеред круглого стола пишався великий торт із написом 25-ліття. Голова Кружка п-ні Софія Туцька відкрила свято молитвою і попрохала вшанувати однохвилинною мовчанкою помер-

лих членок Кружка. Потім привітала присутніх і запросила до обіду, що його зладили членки. Коли вже обід зіли, тоді голова зложила звіт із праці Веселого Кружка за 25 літ. Потім покликано до слова членок — пп. Мураль, Чубінську, Дуброс, Полівку, Терлецьку, Фецачин і Завінську. Остання бесідниця пригадала, що в таке радісне свято не слід забути про наш жіночий журнал. Зібрано серед присутніх 20 дол., які відіслано на пресовий фонд. З каси зложено пожертву на пам'ятник Лесі Українки в Українському Культурному Городі у Клівленді. Вкінці голова п-ні Туцька подякувала всім членкам і гостям за такі щирі промови. Потім п. Мураль побажав Веселому Кружкові дочекати 50-літнього ювілею. На закінчення всі відспівали „многая літа“.

Марія Фецачин

ШИКАГО, ІЛЛ.

25-літній ювілей 36 Відділу США

Дня 19. травня членки влаштували з нагоди свого ювілею святочний обід. По Богослуженні в церкві Непорочного Зачаття відправлено панахиду за душі померлих членок. По відправі членки й гості зібрались у новій шкільній їдальні й засіли за гарно застеленим столи. Господинею прийняття була п-ні Марія Шумовська, яка з великим хистом проводила святом. На вступі привітала гостей і попрохала о. пароха Ричкуна провести молитву. О. парох привітав 36 Відділ з нагоди ювілею, підкреслив його заслуги для Церкви, народу й громади та подав його за приклад іншим. Потім подано приготований членками обід. При почесному столі сиділи — о. парох, членки управи й основниці Відділу. По обіді покликано до слова голову п-ню Анну Брудну, яка була однією з основниць та першою його головою. Вона розказала про початки праці Відділу, труднощі, які приходилось поборювати, брак розуміння та піддержки для самостійної жіночої організації. „В дуже невідрадних умовах приходилось класти основи нашого Відділу“, сказала, „але завдяки відданості та гро-

мадському виробленню нашого жіноцтва нам удалося вдержатись та провадити корисну працю вже 25 літ“. Накінець п-ні Брудна висловила бажання, щоб із нагоди ювілею кожна членка поставила собі за ціль приєднати нову членку до Відділу та тим способом подвоїти членство.

Потім п-ні Шумовська попрохала до слова секретарку п-ню Софію Новак, яка передала історію Відділу на підставі протоколів. З черги покликано до слова п-ню А. Хариш. Вона зясувала загально заслуги США в ЗДА, а зокрема в Шикаго. Згадала про працю для Рідного Краю перед війною, а потім про допомогу скитальцям, переселенчу акцію, фонд „Мати й Дитина“ і т. д. Познайомила також із корисною працею, яку веде США на терені американських жіночих організацій. У загальних зарисах подала також про змагання й роль СФУЖО. На закінчення підкреслила факт, що свято 25-ліття не було б завершене — помімо великих заслуг 36 Відділу — коли б при тій нагоді не згадало нашого геройського жіноцтва, що карається на заслання в далеких лагерьх Сибіру й Казахстану, попрохала присутніх зложити добровільні датки на Фонд Пятсот, і пояснила суть і потребу такого фонду. Збірка дала суму 35 дол., які передано до Централі США. Окрім того зібрано з добровільних датків при вході на залю 8 дол., які переслано на прес. фонд „Н. Ж.“.

Закриваючи свято п-ні Шумовська подякувала о. парохові, всім промовцям і гостям, які прийшли та вшанували разом із членками наше 25-ліття.

Софія Новак, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ.

День Української Католицької Жінки

Дня 30. червня 13 жіночих організацій Дітройту, в тому кілька Відділів США, влаштували День Української Жінки в поклоні 500 погибшим. Свято попередила панахида, яку відправив о. парох Кнап. О 10. год. розпочалось на площі свято. Спершу присутні розважались вигривками та кори-

стали з харчів української кухні. О год. 3-тій о. парох розпочав програму молитвою. Першою точкою були виступи дітей Рідної Школи під проводом Сестер, далі ще сценічна картина „Клуб патріотів“, ними ж виведена, і реферат голови Ліги Українських Католицьких Жінок п-ні Катерини Кравс із Канади. Програму відкрила п-ні Марія Явна, перекладала п-ні Анастасія Біловус, а закінчила п-ні Павлина Будзол. Свято дало гарний матеріальний дохід.

В ІМЯ 500 ПОГИБШИХ

Наша кампанія за приєднанням членства придбала ряд членів, що станули до громадської праці. Ось які членки приступили до Відділів у Дітройті за перший піврік 1957.

Окружна Рада у Дітройті:

5 Відділ — пп. Анна Ламака і Анна Земба, разом 2 членки.

23 Відділ — пп. Марія Бородач, Ксеня Хмир, Ірина Поливка, Анна Румець, Анна Макар і Анна Генчуровська, разом 6 членок.

26 Відділ — пп. Тетяна Беднарська, Марія Ковтун, Марія Сагайдак, Розалія Цебринська, Марія Стойко, Катерина Вівчаровська, Павлина Марко, Катерина Долинка, разом 8 членок.

31 Відділ — пп. Анна Врагорітис, Анна Вів'ян, Олександра Стефанік, Анна Пазорина, Юлія Терлецька, Павлина Кіндрат, Анна Земба, Марія Войтович, Юлія Клим, Анастасія Уштван, разом 10 членок.

58 Відділ — пп. Дженні Материн, Кей Вінсент, Ольга Занкевич, Джен Сорджоне, Ольга Ліцар, разом 5 членок.

63 Відділ — пп. Любов Маринюк, Ксеня Кучер, Марта Василькевич, Йоанна Петрикевич, Катря Кривуцька, Єва Захарків, Галина Горленюк, Ольга Кузів, Михайлина Ляшковська, Рома Княгиницька, Софія Василюк, Віра Гнатюк, разом 12 членок.

Вітаємо вас у рядах Союзу Українок Америки!

Її Нью Йорк

Ах, ти, скиталко! Як це легко кидати каменем у другого, коли самому все йде гладко! Не знати, що ще чекає твою Діну!

Голос розсудливості пробував гасити злість. Діна мила дівчина, чого стільки злості супроти неї? Вона у нічому не винна. Вона молоденька, не знає, що це турботи, що це труднощі життя. Для неї, Христі, була ніби рідна сестра. Але це не була пора, в якій розсудливість мала б перевагу. Добре, добре, всі однакові! Це тільки вони викинені поза межі честі і тільки по них можна усього сподіватися.

Відітхнула, помітивши нарешті число. Була це найкраща пора, далі йти не мала вже сили. Чотириповерхова камениця з невиправленої цегли, з протипожежними сходами на передній стіні. Широкі сходи з мурованим поруччям провадили до дверей з половини хідника вулиці. Такий же вхід був до інших домів. На них сиділи мешканці, відпочиваючи від духоти дня. На хіднику бавилися діти у кляся, або кидали в себе всім, що тільки не піднесли з засміченої вулиці.

Вхідні двері були відчинені до маленького передсіння. Другі, до сходової клітки були зачинені. Збоку шість поштових скриньочок вмурованих у стіну, кожна з візиткою і дзвоником. Приблизила до них очі. У передсінні був сумерк. Забула, що Нінка змінила прізвище. Нагадавши те, напружувала зір, шукаючи іншого прізвища. Знов читала від початку. Кеймена не було. Вийшла і перевірила число на дверях. Було таке, яке подала Нінка. Рожевий відблиск заходячого сонця відбився на шибках протилежної камениці. День виходив у вечірні години. Втома і спрага затихли, був тільки жах, що ніби молот валив у мозок. Стояла у передсінні з валізкою в руці і не знала, що їй тепер робити.

Якось розсміяна, щаслива пара, зійшла саме на низ. Зупинилася на її запит. І подумавши хвилину, вона відповіла:

«Кеймен? Хвилиночку. Це ті на долішньому поверсі... так! О, вони випровадилися ще вчора вранці!»

Батько догадливо дав їй на дорогу книжечку з адресами знайомих, редакцій, організацій. Пошукала в азбучному порядку за першими знайними і доїхала до них підземкою, як вже згущувалися сумерки. Подзвонила. Ніхто не відзивався. Вийшла з темних сіней будинку, де пахло чимсь тяжким і пішла вздовж вулиці. І тут на сходах сиділи люди. Звучала різна мова. Дрібно сікла порторіканська, залишалася десь у горлі жидівська, затягувалася польська, співала, кудись поспішаючи, італійська.

Відшукала нове число. На сходах було повно. Духота помешкань виганяла всіх на двір. Уже осінь простягалася над Гадсоном, але теплі літні дні ще не трапили своєї сили. Виминаючи чужі коліна, дісталася до передсіння. Зміряли очима її і валізку. Повели за нею зором. Шукала за знайомим прізви-

щем на візитках у долині поштових скриньок. Подзвонила й чекала. І тут ніхто не відзвонив, не зійшов на низ, не відчинились на горі ніякі двері. Ще трохи чекала. Це неділя, люди пішли кудись розважитись. Але тепер одна з жінок на сходах повернула до неї голову.

«Ви дзвоните на п'ятнадцятку? — спитала. — Даремне! Вона хвора в лікарні, а він працює на вечірній шихті!»

До серця закралася розпач. Але її не можна було виявити людям на сходах. Так? Дякує. З шиком, напружуючи силу, щоб не похилитися вниз за валізкою, зійшла на вулицю. Намагалася надати легкості своїм втомленим ногам, доки могли ще її бачити. На правому зап'ятку лекло до сліз. Затискала зуби, ставлячи кроки. В руці не ставало сили. Вона тремтіла, пальці розходилися. Поклала валізку на бетоновому підмурванні докола входу до сутерин. Знову заглянула в книжечку. Ліхтар на вулиці допоміг зрозуміти дрібне, батькове письмо. Наступна адреса була на Бронксі, друга в Ньюарку.

Ньюарк розплився у невідомому просторі і про нього відразу забула. Числа телефону не було. Побачила в уяві людей, що мешкали на Бронксі. Добрі знайомі батьків, напевно не виженуть на ніч на вулицю. Але не було певности, що будуть вдома, а віддаль забиравала час. Де тут церква? — подумала. Але ввечорі й вона була зачинена.

Назустріч їй місто заяснило гарячежовтими і червоними кольорами. Рух посилювався. Недільна юрба заповнила вулиці. Кіна, фабрики, крамниці, кричали про те, що мають на збут, вихвалювали, манили, накидувалися. Звідусіль щось блимало, мерехтіло, одна назва тасла, друга засвічувалась, стало відразу видно, немов далі був ще день. Була тепер в осередку того блискучого світла реклям, що його ще недавно оглядала з пароплава. Йшла й не знала куди. Вечір був уже тут, огорнув дома і вулиці. З кожного кутка виглядала таємнича засідка, страх. На кожному роздоріжжі були таблички з назвами вулиць і евеню, але навіть вони людині, що не знає куди саме прямувати?

— Пересиджу на стації — потішила себе. — Там є люди. Багато людей. Як туди зайти? Котра підземка завезе? Раптом бажала бути поруч тата і мами, де затишно і безпечно, де цілком не треба думати про себе. Минали її люди різних рас зо сміхом, з голосною мовою, мовчки. Кольони авт, переплітані освітленими автобусами миналися на вулицях, перехрещувалися на роздоріжжях. Червоні і зелені світла чергувалися з собою на сигнальних стовпах. Напів притомна з жури, спраги і втоми воліклася вулицею за чужими людьми. Бродвей — помітила на перехресті. Почала помічати вир нічного життя і блиск того великого міста. Загублена, мала була серед його розгону. Несподівано розпізнавала місяця. Була там і тут з Діною. Якже ці самі вулиці і крам-

ниці інакше виглядали! Йшла непомічена ніким у товпі інших людей, до яких і вона не проявляла ніякого зацікавлення. Лягти — хотілося — лити. Їсти. Інакше впаде трупом. За великим склом молода людина в шапці кухаря смажила на рожнах кури. Трохи далі на менших рожнах молодий хлопець присмажував ковбаски. Вулиця пахла немов велика кухня, у якій кухарка не доглянула оливи.

Зайшла туди без надуми. Надто вже дошкулили і спрага, і втома. Коли відпідне хвилину, відсвіжиться й її думка. Всунулася за прилавок на високий стілець поруч якогось матроса з одної сторони і мурина-летуна з другої. Поклала валізку в ногах цілком байдужа до неї. Обидва юнаки глянули на неї, причому матрос значуче насунув на праве око свою білу „круглянку“. Христя не помітила його. Вона лакомо водила зором за руками хлопця, що подавав овочеві соки, чай, каву, салатки і ковбаски. Обертаясь без усміху від прилавка до стола з кухонкою посередині і зручно подавав, що в нього замовляли. Боялася, що не зможе встати, що зараз засне, що не скаже те, чого бажає. Англійські слова втекли з голови, їх годі було дігнати.

— Одну каняку і чай, прошу — вислила свою мову, коли поглянув на неї. Матрос підспівував. Спер лікоть на прилавок, а дим з цигарки, що був у його пальцях плив попід її носом. Зробила рух, щоб відсунути його руку. Засміявся, знову поправив „круглянку“. Забула про нього, як дістала в руки своє замовлення, як ковтнула трохи чаю. З ним поверталось до неї життя, знала тепер, що цілком завмирала. Вкусила лакомо хліба, а потім поклала руку на прилавок, думала. Куди спішитись? Доки їсть і ле, може тут сидіти. Чи це місце відкрите цілу ніч? Якби так мама і тато бачили її тут! Май розум! А якби так знайомі її тут побачили? Йшли вулицею і пізнали її. Запросили б хіба до себе. Оглянулася на вулицю. Різнокольорова юрба по давньому плила вулицею, не керуючись ніякими правилами напрямків. Йшли ліворуч і праворуч, як хто хотів. Знайомих облич не було. Це тільки в кінці якоюсь так легко виходить герой із трудних ситуацій. Дійсність каже випити чашу до кінця. Але який цей кінець? Що далі? Від чаю розпливалася по тілі мила теплота і огортала сонність. Напружувала сили, відганяючи дивні образи півсну. Натиснене місце на носі, пекло, як тільки порушилась. Поглянула на вказівку годинника. Доходила дев'ята. Мурич поруч неї встав, на його місце сіла дівчина з вимальованим обличчям і з обручами в вухах. Її визивний сміх збудив Христю з дрімоти. Матрос відразу пересівся поруч дівчини, говорили тепер удвох немов старі знайомі. Вказівка годинника спішила наперед. Христині очі були широко відчинені.

Зібралася в собі, підвелася. Це не було легко. Здавалося, що кожна кісточка болить, а в голові хтось молотить. Не ходити ж їй цілий день! — обурювалася. Не розуміла чому відразу стала такою безсилою. Але треба було кудись йти. Новітня Ева вигнана з раю! На хвилину закрутило жалем. Але збунтувалася. Не можна ж бути рабом і дозволяти

на все! Як після такої широї думки, могла залишитися в тому домі?!

Її ноги, ніби дві самостійні істоти хвилево замешкали в її організмі, збунтувалися й не хотіли слухати наказу розуму. Напухли і пашіли, пекли на пятах, витискаючи сльози в очах. Здавалося були вдвічі більші від черевиків.

Жила досі, ніби курятко лід крилами квочки. Все було готове, завжди батьки подбали про необхідне для неї, навіть про розваги. Вона знала тільки неясні мрії про якогось „нього“, про роздумування над питаннями за поважними для її віку, про сумніви і доцільність усього, що роблять її батьки. Інколи бачила себе у шлюбній сукні поруч „нього“, що був немов за мрякою. Бачила навіть якість помешкання, свою сім'ю і в мріях воно давало щастя. Хотілося вдягати якусь маленьку істотку, говорити і всміхатися до якогось маленького личка. Потім раптом образ змінювався, родинна ідилія пропадала, на місце її появлялася сцена, фортепіан і оплески глядачів, що слухають її співу. І в тому також було щастя. Я маю дві душі — казала собі — котру саме маю вдоволити?

Це були мрії. Труднощі життя розпочались саме тепер. Піду до готелю — сказала собі. Ні, готель відстрашував. Нагадалися знову ці історії з пориванням дівчат, використанням їх, заманюванням. Кожен готель здавався засідкою на неї. Але над усе хотілося ліжка і даху над головою. Якби так тепер кинулася під авто, ніодна людина не здригнулася б зі співчуття. Завезуть до трупарні, повідомлять поліцію, редакції газет. Кінець. Ніхто не зійде над чужою дівчиною. Може Ева схаменеться. А може скаже: тільки скиталка може щось таке зробити! Інші люди вперто борються за своє право до життя!

Дивно, але ця думка підбадьорила її. З впертістю бажала доказати не знати кому, що і в неї є сила до боротьби. Посунула до поліциста, що з гумовою палкою стояв на краю вулиці, ніби йшла до пекарні по хліб. „Будь ласка — добирала в завмираючій пам'яті правильні англійські слова. — Як дійти до станції „Гренд Сентрал“?“

Вказав їй рукою. „Два квартали далі — пояснив. Затримав її своїм раменем — „Обережно, панночко — сказав — ви не маєте тепер переходу!“ Оборонним рухом захистив її перед автами, що на зелене світло з розгоном рушили з місця.

Два квартали! Ногам відразу прибуло сили. Несли її туди, немов корабель до порту. Показався будинок станції, оточений хмародерами, таксівки підїздили і відїздили від його входів. Пішла сходами вниз до величезного вестибюлю, осяяна новою думкою. Поїде до Честеру! Чого турбуватись і думати? Там її приймуть, коли б не приїхала!

Кіоск по середині інформував у всіх справах виїзду і приїзду потягів. З боку, у вікнах кас, продавали квитки у різних напрямках Америки й Канади. Але Христя дивилась на колосальну кольорову світліну, що рекламувала фотоапарати, якби це було найцікавіше для неї у цій хвилині. Попрямувала до залі для подорожніх. Цей виїзд до незваної тітки

у цій хвилині був ніби міст при переході через ріку, але в той сам час вона відчувала, що це була капітуляція, признання до програної. Сіла на лавку. Треба було зібрати думки. Що не придумала, виходило чомусь не до ладу. Люди на лавках дрімали, куняли, або читали, чекаючи потягу. Заплющила очі. Велике місто мусить чомусь мати кілька залізничних станцій. Може це навіть і не відсіля відїздить цей потяг до Честеру. Але байдуже. Вона і так не поїде. Ще ні. Пересидить тут до ранку. При денному світлі такі справи напевне виглядатимуть інакше.

Здрігнулася на голос, що звертався до неї:

„Будь ласка, повважайте на мої речі!“ — ввічливо попросила якась дама і поплила кудись у простори великого двірця. Літня дама всміхнулася до неї. Від цього усміху стало немов відрадніше, ніби її самота минулася. Довкруги така маса людей, а вона сама зі своєю проблемою. Вперла погляд у її валізи. Як заплющить очі, може заснути. Нараз нагадався їй бачений — коли й де? — фільм. Друга рапсодія Ліста. Мадярська селяночка пливе до свого дядька до Америки. Вже зарисовуються лінії цього найбільшого в світі міста. Тепер Христя знає те враження, тоді воно було їй чуже. Люди зібрались на покладі, ладні за хвилину покинути корабель. Мадярська дівчина стоїть при поруччі. З радістю й надією в серці дивиться на будинки міста, що їх минає пароплав. Витягає листа від дядька і читає його ще раз. Але вітер, що віє Гадсоном, вихоплює їй листа і несе в океан. Вона в розпачі. Вона от-от зійде на чужу землю, якої мови не знає, де ніхто не вийде їй на зустріч, бо її дядько в тій годині працює. Але його адреса пливе саме на хвилях океану, а дівчина її не запам'ятала. Пароплав причалює, байдужий до долі чужої дівчини, подорожні виходять і дівчина йде за другими. Іде в якесь невідоме, без надії дійти до цілі. Але йти мусить. Дядько кухарить десь у якомусь невідомому ресторані. Йде з клучком у руках (чи не так, як вона, Христя?!) налякана, загублена серед чужини. Але раптом зупиняється, її обличчя розяснюється. З одного підвалу несуться звуки знаної музики. Це в якомусь мадярському ресторані грають її улюбленого чардаша . . .

„Дякую“ — сказала повернувшись дама і сіла поруч неї.

Христя віддала їй усміх. Схожість між нею і цією мадярською дівчиною була цілком очевидна, але вона не мала навіть її щастя. Ні з поверха, ні з підвалу не почувалася українська пісня.

„У мене клопіт — звернулася до дами, що зраджувала охоту розпочати розмову. — Я спізнила потяг. Прийдеться тут чекати цілу ніч“.

„О, це сумно! — пожалувала її незнайома. — Де ви хочете чекати? Тут? Я не думаю, щоб вони дозволили вам сидіти тут цілу ніч. Якщо б це було можливе, всі боми з вулиці Бавері спали б тут, або на Пенсильвенському двірці!“

„Так, але що робити? . . .“

„Хіба в Нью Йорку нема де переночувати??“

Ві . . .

Але не докінчила, заслухавшись. З гучномовця

саме повідомляли про відїзд якогось потягу. Схилилася до своїх валіз і всміхнулася до Христі. „Бай нав!“

„Бай!“ Христя могла навіть всміхнутися. Дама несподівано надхнула її новою думкою. Поїде туди на долину міста пошукати таки за рідною піснею! У неділю ввечорі дома знайомих зачинені, бо всі пішли кудись трохи розважитись перед початком нового тижня праці. Але ресторан напевне буде відчинений!

Бар був освітлений червоним світлом. У глибині, в ресторані грала музика, мабуть там танцювали. Може було чиясь весілля, може недільна вечірка. В таємничому півсвітлі виринали невиразні лица. Рука з коротким рукавом сорочки посувала пляшки вздовж прилавка. На високих стільцях сиділи якісь мужчини. „Може це не місце для молодої дівчини“ — зявилася спізнена думка. Рука вибила якісь числа в касі, повернулася до полицок за новими пляшками, подзвонила склянками. Обличчя власника руки було або в тіні, або ціле червоне від світла жарівок. Музика у глибині не нагадувала ні Карпат, ні Дніпра, ні співучої мови людей, що там мешкають. Це було щось скочне, нервове, в такт чого людина може виконувати рвучкі руки, посуваючись то взад то вперед і назве це танцем. Але рідна мова звучала і за столиками ліворуч, що були відгороджені від себе низькими стінками, і за високим прилавком, і у глибині. І тема цих розмов, що виринали і гинули, була теж якась особлива, непідхожа до тих червоних жарівок. Йшла мова про якісь відбуті вистави, про пляновані концерти, про намічені відчити. А потім з глибини приміщення трохи сміху молоді і якихсь жартиливих слів. І знову музика.

„Танцювати, панночко?“ — звернувся до Христі чоловік з короткими рукавами сорочки без усміху, але ввічливо.

„Я . . . — вона подивилася на чоловіків, що сиділи на високих стільчиках і раптом змінила думку — Маєте оранжаду?“

Її очі прикликли трохи до притемненого світла. Рука підсунула пляшку з соломкою до неї. В її втомленій голові віджила претенсія дівчини, що бажає виявити себе перед хлопцями з найкращого боку. Якийсь юнак підвівся, відступаючи їй свій стілець. Подякувала йому поглядом в той час, як її зуби затискались від болю на п'яті. Юнак стояв із пляшкою „Кока-Кола“ за її спиною, але по хвилині попростував до відчинених дверей у ясно освітлені дальші кімнати.

„Прошу вас — раптом вирішила діяти. Всміхнулася до людини з короткими рукавами. — Ви не знаєте якої кімнати . . .?“

Чоловік повернувся до малих карточок, що висіли на цвяшкку. Перебрав їх одну за одною.

„Помешкання на три кімнати. Гараж, Ресторан. Помешкання на п'ять кімнат — не хочуть дітей! — Кімнати, на жаль, нема.“

„Я тількищо приїхала, а знайомі випроводилися“ — вдумала нашвидкоруч.

„То вам треба тільки десь переночувати? — поцікавився сусід на стільці. Докинув, коли підтвердила

рухом голови: — Тут недалеко, я скажу адресу, під-
наймають кімнати. Можете навіть мешкати, як хочете.
То не наші люди, але там порядно. Я сам там мешкав,
як приїхав . . .“

VI

— Я думаю, що Нью Йорк кожного ошоломлює
на початку — відповідає на питання пана Бордо.

— Мені, очевидно, важко щонебудь сказати,
тому, що я тут вродився — каже він і приглядається
до чогось, що тримає в руках. — А як вам подоба-
ється Америка? — питає.

Легка посмішка проховзується по її губах
і сповзає в їх кутки. Як вам подобається Америка?!
Це питання вчула вперше від митного урядовця, коли
він перевіряв її речі. Всмійнувся до неї. Прийшов до
своєї праці після нічного відпочинку, з дому, в якому
про все подбала його дружина, де підростали його
діти. Був у доброму настрою. Увечорі плянував за-
грати в карти з приятелями, на кінець тижня мав
святкувати своє тридцятьдворіччя. Приглядався більш
до неї, як до її річей, бо нічого недозволеного не
привезла і дружньо, підбадьорливо всміхався до неї.
Його розсаджувала гордість на свою велику, мо-
гутню батьківщину, до якої так багато людей при-
їздило на поселення з різних частин світу. Він завис
цікавим поглядом на її устах. Не від речі було зайвий
раз почути похвалу і захоплення його чудовою
батьківщиною!

Христя всміхнулася трохи безрадно. За нею
була розлука з батьками, самотність на розхитаному
кораблі, а перед собою не мала навіть зарису май-
бутніх днів. Край, до якого приїхала, був наразі
тільки перевтіленням Нінчиних карток у дійсність.
Все, що вона знала і бачила, був обмежений кус-
ничок цієї великої країни. Вирізок портових влаш-
тувань, рух човнів, різного роду пароплавів і верхи
дальніх хмародерів. Над тим гордо рисувалося на
мутному небі: U. S.

Вона ледве розуміла те, що до неї говорив.
Його англійська мова звучала, як щось нове, несхоже
на те, чого вчили її в школі. „P“ було кучеряве,
„e“ грубе, або розтягнене, „a“ зявлялося тоді, коли
чекала на „o“. Але вона відчула, що він чекає зич-
ливих слів, чекає похвали з почуттям патріота свою
краю і це було їй зрозуміле. Сказала, щоб зробити
йому приємність: Подобається їй! Він всміхнувся
задоволено: „Вам буде добре тут!“ — впевнив її.
Прийняла це, як пророцтво.

„Як тобі подобається Америка?“ — вчула вдруге
від Діни. Молода дівчина поцікавилася тим, як тільки
познайомила з нею. Мені ще крутиться голова,
втома затуманює все, я навіть не догадуюся, де сонце
тут сходить! — сонно думала Христя. — Як? — не
відставала Діна. Поруч неї сидів її наречений, двад-
цятьдворічний юнак, схильний до жартів і сміху на-
віть у поважну хвилину.

„Це я розумію!“ — похвалив Діну веселим го-
лосом.

„Я саме думаю про те, що мені не поставлено
такого питання ні в однім краю Європи! — промо-
вила нарешті Христя.

„Там це неможливо! — авторитетно вирішив
Дінин наречений. В Європі тільки й чуєш, що війна,
окупація, наїзд! Як нудно і не по-сусідськи! Якщо б
там комусь подобався сусідній край, напевно схоче
його привласнити собі! Там сваряться над малесень-
кими клаптиками! Тому ніхто не хоче, щоб його край
подобався другому! В Америці не те — продовжу-
вав він із якоюсь веселою гордістю. — У нас землі
досить і ми чужої не потребуємо. Сусідні стейти
просять нас, щоб ми прилучили їх до нашого пре-
красного Союзу Держав! У нас треба тільки мати
гроші і ти „он ді тап оф ді ворлд!“ Як хочеш так
і жий! Роздай гроші бідним, пий, вложи до щадничої
каси, працюй над якимсь винаходом, основуй якийсь
товариство, або будуй, милу тобі церкву. А хочеш,
поклади гроші у дір'явий черевик і спи на вулиці!“

„Не подобається тобі?“ — допитувалася Діна.

„Певно, що подобається“ — щиро признала
Христя.

„Словом — доповнив окреслення молодий чоло-
вік — жий згідно з власним бажанням і волею, але
пам'ятай — не торкай волі другого!“

„Це правильно — сказала Діна і пригорнулася
до нареченого. Я саме тепер зробила одну постанову:
Як одружимося поїдемо на медовий місяць в Укра-
їну! Добре, любий? Там у селах, люди ходять в ко-
льористих одягах, як у театрі, уявляєш? Доповниш
свою колекцію кольорових світлин! Пошукаємо там
за другою бабусею . . .“

„Як вам подобається Америка? — вчула втретє
від жінки, що піднаймала кімнати. Христя була схви-
льована всім пережитим і збула якбудь її питання.

Це не була розкішна Евина вілля. Триповерхо-
вий дім був втиснений поміж інші вищі й нижчі ка-
мяниці, а на хіднику, як оком сягнути, не видно було
дерева. Довкола був галас бідної дільниці, а під му-
рами можна було помітити порожні, або розбиті
пляшки, чи плахти газет, якими вітер, що віяв від
океану, замітав вулиці. Величезні світляні реклами
гасли і засвічувались цілу ніч і спершу відбирали
Христі сон. Світло продиралось навіть крізь спущені
паперові стори і в кімнаті у рівних відступах ставало
напереміну то ясно, то темно. Були це таблиці з ко-
льосальними обличчями, пляшками, печивом, чи ав-
тами, що заохочували до купна пива, цигарок, гу-
мових коліс, пласти до зубів, тощо, які відстрашу-
вали Христю. Бензинова станція на розі вулиці, по-
стачала їм завжди нового запаху оливи і бензини.
Обабіч вулиці паркували авта. У неділі, деякі су-
сіди втікаючи, здається, від хатніх обов'язків, які на-
кладали на них жінки, засідали в авті, читаючи газети,
або ліниво поглядаючи перед себе. Інший, їхав до
бари, що була на дальшому розі того ж кварталу,
купував там морозиво і повертався назад. Увечорі
на вулиці попадалися боми, що розхитаним кроком
наближалися до людини і влізливо, ввічливо, або
нахабно, домагалися грошевої допомоги. Вже самі
їх підпухлі від пиття алкоголю обличчя збуджу-
вали в неї відразу і страх.

Власничка дому, з косами довкола голови, проши-
вала людину своїми темними очима. Стежила за кож-

ним рухом своїх мешканців, чула їх кожне слово, хоч пів дня пересиджувала в крамниці з хутрами, що була на долині. Мешканці на горі мінялися майже кожної ночі, мешканці на долині жили там постійно. Це були в більшості літні громадяни з невеликим зложеним капіталом, що діставали старечу пенсію. У сусідній до Христі кімнаті, монотонно, півголосом молився майже цілими днями старий чоловік. Він рідко виходив на поріг дому посидіти на сходах, як це залюбки робили другі мешканці. Його називали „ребі“. З дальньої кімнати показувалася літня дама, що з насолодою засідала на кріслі-гойдалці на горі сходові і з неприхованою цікавістю спостерігала події в сусідстві. Залюбки переповідала їх з усіми подробицями. „У порторіканців знову була сьогодні поліція. Присягну, що вночі, я чула там страшний крик...“ „Мурилка серед дороги дала полицника своєму чоловікові! Я бачила, як він вийшов з бари...“ „Італійка знову водить якогось іншого. Вчора під вечір я бачила, як він...“ Її очі розгорялись, волосься розвівалося й тоді показувалося, що воно переходило вже різні фази малювання. Тому Христя назвала її в своїх думках „Мальована“.

У день до Мальованої приєднувався сивоволосий чоловік, якого Христя назвала „Дон Жуан“ і вони вдвох стежили за рухом на вулиці. Дон Жуан супроводив ласим поглядом кожную молоду постать і загадково ховав усмішку на колючі уваги Мальованої.

Кожного ранку виходив з іншої кімнати круглобидий, барилкуватий чоловік з цигаром у зубах і широким, діловитим кроком спішив до праці. Після шостої години, у вечорі, він з'являвся знову з повним наруччям паперових торбів, заповнених овочами.

„Добрий вечір — вітав кожного мешканця — Доброго вам вечора! Як почуваетесь? Погода прекрасна, правда?“ Посидіти на сходах він не виходив, але залюбки накручував телевізор, або сідав з усіми грати в бріджа. „Кругляк“ — назвала його Христя і, щоб нікому не було кривди, охрестила господиню назвою „Хутерниця“. В цілому, був це для неї „Дім Старців“.

Були ще інші мешканці на долішньому поверсі, але їх Христя ніколи не бачила.

„Може знаєте яку працю?“ — спитала в Хутерниці, провівши там свою першу неспокійну ніч.

„Ви говорите по-російськи? — поцікавилась та в свою чергу — Разгаваріваєте?“

Христя зідхнула, скрізь треба було йти у бій. Як блукала вулицями середмістя, не почула рідної пісні, а тепер знову гостять її чужою мовою.

„Ні — заперечила. — Чи тільки той хто говорить російською мовою може одержати працю? Я українка“.

Жінка заперечила. Ні, хто каже! Але вона сама з Бильна, хоч це вже за семи горами, але ще памятає часи Миколи II-го. Ще навіть може трохи говорити російською мовою. Працю? — і пронизувала Христю своїми чорними очима. — Трохи важко в тій порі, але почекайте... Ребі Нусбавм!“

Жидівська молитва в сусідній кімнаті урвалася. Христя обурено запротестувала. „Ви перервали лю-

дині молитву!“ Але жінка заспокоїливо всміхнулася. „Що це значить? — сказала — А втім, він не рабін, це ми його так назвали. Шолопається людина в спорохнявливих книгах і даремне шукає за виясненням: коли краще вмерти? Немовлятком, чи дорослою людиною? Ніяк не може цього ствердити! Я йому кажу, що даремний його труд, бо він і так не вмере вже немовлятком! Треба йому нагадати, що чогось Бог післав його на ту землю. Нехай зробить якесь добре діло! Його син має бюро посередництва праці“. — додала тихше.

Ребі вийшов. З окулярами на кінчику носа, в камізьці на білій сорочці, в маймуці на голові, з висушеною шкірою на худому лиці й руках. Вислухав Христиних слів, поглянув на Хутерницю і подзвонив до сина. Відтіля відповіли: Наразі нема ніякої праці, хіба що тарілки мити в готелевому ресторані.

мила їх. Благословила і проклинала, але витривало мила. Зідхала за працею в канцелярії, де чотири години порядкувала картотеки і слухала веселої розмови Діни та дівчат. Але цих грошей було за мало на її самостійне життя. Не мала розуму — трудно. Приходила до стрункого змародеру, що тупим шпилем врізувався десь у стратосферу і знала тільки його підвал. Приходила в різній порі дня, залежно від того, коли її призначили до праці. Виходила з дому, коли було ще темно, або приходила, коли була вже ніч. Непотрібно насувались їй на думку сторінки газет з описами якихсь злочинів, нещасливих випадків, нападів. Якийсь неспійманий злочинець мордував молоді жінки на вулиці, в авті, в підземці, під порогом їх домів. Страх заморожував її. Обовязково думала, що чигає саме на неї. Ставала в підземці недалеко жінок, стрілою пробігала від підземки до дому і кожного разу мала труднощі з відчинюванням дверей.

Віддала свою першу платню чорноокої жінці, що піднімала кімнати, віднесла свою другу платню до канцелярії молодого Нусбавма за вишукування праці. Потребувала відносно короткого часу, щоб хоч трохи звикнути до своєї самоти і бомів на дорозі до дому.

Носила високо голівку, горда на свою стійкість і вміння боронити своїх справ. Написала батькам: „Я змінила адресу. Про все розповім, як приїдете. Але коли вже нарешті приїдете??? Ваша самостійна Христя.“ Про цілу пригоду не згадувала ані словом. Напевно будуть продумувати, що сталось і обговорювати те цілими днями, може навіть напишуть до Еви. Терпеливості, а дізнаються про все, як їх побачить. Про Еву взагалі не могла спокійно думати. Бо подумати, ця Ева навіть не намагалась тоді затримати її, дозволила відійти, як якийсь прибуді! Напевно, якби так пропав Блакі, або зелені пташенята, подала б оголошення до газети, обіцяючи високу нагороду! Але що там якась скиталка!

Здавалась собі переодягнутою королівною у тій великій кухні, де безупину у вікнах гуділи вітряки і нікому від того не було легше віддихати. А втім, це здається турбувало тільки Христю. інші часто нарікали, що від вікон віє. (Далі буде)

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Єдина навчальна станиця, яку охоплюємо нашою акцією в Австрії — це Куфштайн. Подаємо перегляд за шкільний рік 1955/56.

Акція допомоги розпочалась у червні 1954 р. Школу засновано заходами місцевого Кружка Союзу Українок під проводом п-ні Наталі Радловської. На початку шкільного року 1955/56 вона гуртувала 17 дітей. З того трое хворих виїхало до Швеції, четверо до Америки. Школу закінчило 10.

Наука у цій навчальній станиці відбувалась тільки доривочно через брак вчительської сили, а у місяцях вересень-грудень 1955 взагалі навчання не було. З кінцем грудня уступила голова СУА п-ні Радловська й через те у січні перервано доживу. Потім рішенням Кружка СУА перебрала ведення доживи п-ні Іванна Задурович і в лютому стали доживу знов видавати. Про навчання дітей точного звіту немає, а тільки відомості про навчання релігії, яке уділює о. Дашковський з нагоди приїзду до Куфштайну.

Доживу діти дістають двічі в тиждень. Це підвечірок, що складається з булки з маслом і вудженіною, до того чай із цитриною. Діти дістають різnorodні овочі, бо їх брак дуже відчувають.

З імпрез переведено в тому шкільному році — свято св. Миколая і свячене. На свяченому діти декламували й вдограли сценку „Стріча побратимів“.

Рочестер, Н. Й.

47 Відділ СУА у Рочестері перейняв опіку над школою у Куфштайні у червні 1954 р. висилаючи по 25 дол. а пізніш по 30 дол. місячно. Окрім того вислано ще на влаштування школи й опал 25 дол., на свято св. Миколая 25 дол. і на свячене 35 дол.

Треба відмітити, що в серпні 1955 47 Відділ зложив 20 дол. на адміністраційні потреби Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені. Розуміючи велику працю, яку вкладає ОУЖ у навчальні станиці, 47 Відділ перший пішсз назустріч їх потребам і отримав від управи ширю подяку.

Окрім патронату станиця „М. Д.“ піддержує також хворих чле-

нок на місці та вислала хворому у Франції 10 дол.

Свої засоби станиця збирає з дрібних місячних датків. У часі від березня 1955 до лютого 1956 зібрано 447.75 дол.

Референткою суспільної опіки є п-ні Марія Холєвчук.

ПОШУКУЄМО ЧИСЕЛ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Для обміну потребуємо деяких чисел „Нашого Життя“, що вже вичерпані. Коли б дехто не складав їх, а міг надіслати, тоді зачисляємо їх на біжучу передплату. Потрібні нам:

1951 — чч. 1, 2, 10

1953 — ч. 5

1954 — чч. 3.

Адміністрація „Нашого Життя“

Вже вийшли два випуски

ІНФОРМАЦІЙНИХ
МАТЕРІЯЛІВ СФУЖО

ГОРОДИНА Й ОВОЧІ

Упорядкувала

Наталія Костецька

з пересилкою 65 ц.

Замовляти у Централі СУА

Із дитячих видань

Ірина Наріжна: Як Панас на узліссі кізку пас. Третє видання. Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Нью Йорк — Торонто. Р. Б. 1956. Обкладинка та ілюстрації мистця Едварда Козака. Ст. 16. Ціна 75 ц.

Невелика пригода Панаса, що пас козу в лісі та не міг загнати її до дому, розворушила весь лісовий світ. До помочі стають своїми зусиллями — зайчик, вівірка, лисичка. Та нікому не пощастило налякати козу так, як маленькій бджілці, що загуділа козі над вухом. І пригода закінчилась щасливо для всіх.

Все описане легким, мелодійним віршем, що його діти так радо сприймають. Це можна б навіть вивести на сцені завдяки чітко окресленим діалогам і ситуаціям. Рисунки Е. Козака, як звичайно, чудово вловлюють рух і вираз.

Л. Б.

НАГОРОДА ЗА НАЙКРАЩУ
ДИТЯЧУ КНИЖКУ

Міжнародня Кураторія Дитячої Книжки в Цюріху признала першу нагороду за дитячу книжку англійській письменниці Еліно́р Фардзон. Вона одержала також за цей збірник казок найвище англійське відзначення — медалью Карнегі.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

ПОШИРЮЙТЕ!

ОВИД

HORISON

„ОВИД“ появляється щомісячно вже восьмий рік від 1949 року і втішається популярністю серед читачів у всіх країнах побуту українців на чужині —

В „ОВИДІ“ співпрацює 150 діячів української культури з різних ділянок науки, літератури, мистецтва й громадсько-політичного життя —

„ОВИД“ це випробуваний приятель ураїнської родини на чужині, бо „Овид“ своїм багатим змістом створює атмосферу здорового оптимізму.

На бажання висилаємо показові примірники

Адреса:

OVYD—HORISON

2228 W. Chicago Ave.

Chicago 22, Ill.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

MA 7-1320

LO 3-9910

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
Translated by Ferdynand Cerdy
Foreword by Clarence A. Manning

ЦІНА КНИЖКИ \$3.50

Замовлення приймає:

**Ukrainian National Women's
League of America, Inc.**

909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
та ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Літо 70 ц.

Осінь 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич

Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

**MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH**

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for Your Comfort
No Deserving Poor Refused

**N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
Philadelphia 23, Pa.**

В українському мешканні — українська вишивка!

ВИШИВАНІ СЕРВЕТКИ
кожної величини
можна набути
в кооперативі „БАЗАР“
у ціні від 1.90 до 11.60 дол.

B A Z A A R
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia, Pa.

Жадайте цінників!

Взори — гуцульські, бойківські, буковинські.

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.